AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 31-mas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 3-čią RUGPIUČIO (AUGUST) 1935 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

LIETUVOS ŽINIOS

Lietuvos Ministeris Keliauja po Vakarų Europą

Lietuvos užsienių reikalų ministeris S. Lozoraitis, naudodamasis savo atostogoms, dabar keliauja po vakarų Europos valstybių sostines. Liepos mėn. pradžioje jis aplankė Paryžių ir Londoną, kur matėsi su atsakomingaisiais prancuzų ir anglų politikais. Po to jis dar lankys Italiją ir Šveicariją ir kitus kraštus. Ministerio Lozoraičio kelionė truks apie mėnesį laiko.

Lietuva Pastatė Rusijai Laivą

Klaipėdoje yra garsios laivų dirbtuvės — Lindenau. Jos daug pastatytų laivų plaukioja viso pasaulio vandenimis. Liepos pradžioje Lindenau dirbtuvės pastatė ir į vandenį nuleido naują ledlaužį, skirtą Sovietų Rusijai.

Bus Pabaltijo Skautų Santarvė

Liepos pradžioje Kaune buvo Lietuvos ir Latvijos Skautų vadovų pasitarimas. Per jį prieita nuomonės, kad Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos skautams reikia įkurti santarvė. Netrukus tuo reikalu bus sušaukti Pabaltijo valstybių skautų konferencija.

Lietuvos Užsienių Prekyba Šiemet Labai Pelninga

Nežiurint visų sunkumų ir Vokietijos nepaprastų trukdymų, šių metų Lietuvos užsienių prekyba yra labai pelninga. Per šešis mėnesius Lietuva į užsienius įvairių prekių išvežė už 74.714.000 litų, o iš užsienių įvežta už 61.441.000 litų. Tuo budu, šiemet Lietuva iš užsienių prekybos turėjo daugiau kaip 13 milijonų litų pelno. Pernai per tą patį laiką pelno buvo gauta 4,5 mil. litų. Šių metinio pelno padidėjimas aiškinamas tuo, kad Lietuva savo gaminiams surado naujų rinkų užsieniuose. Be to, daugelis valstybių, matydamos teisingą ir sunkią kovą dėl Klaipėdos su Vokietija, Lietuvos prekėms plačiau atidaro savo vidaus rinkas.

Lietuvoje Smarkiai baus už Chuliganizmą

Neseniai Lietuvos teisingumo ministeris St. Šilingas įsakė visiems teismams, kad įvairios muštynių, triukšmavimo, skriaudos darymo tyčiomis ir kitos chuliganizmo bylos butų greičiau sprendžiamos ir už jas teismai paraginami skirti aštrias bausmes. Ministeris nurodo, kad chuliganizmas yra didelė blogybė, su kuria reikia griežtai kovoti.

Kiek Lietuvoje Yra Kulturinių Ukių

Ankščiau Lietuvoje buvo tik stambesni dvarai ir dvareliai. Tada jie buvo laikomi kulturingais ir pavyzdingais ukiais. Tačiau iš tiesų dvaruose anais laikais ne aukštesnės žemės ukio kulturos nė gražaus pavyzdingumo nebudavo. Prieš patį didįjį karą dvarai taip buvo nusigyvenę, kad jų savininkai neturėdavo nė sėklos, nė gyvulių, nė kitų kasdieniniam gyvenimui reikalingų daiktų. Apylinkių ukininkai pajuokdavo nusigyvenusius dvarininkus, nes iš tikrųjų buvo iš ko juoktis.

Jau atgavus nepriklausomybę ir pravedus žemės reformą, Lietuvoje buvo imta labiau rupintis ir žemės ukio kulturos kėlimu. Greta naujakurių žemių, buvo įsteigti kulturingi ar pavyzdingi ukiai. Juos veda žemės ukio žinovai. Iš tokių ukių apylinkių gyventojai gauna reikalingų žemės ukio žinių, patys pamato, kaip ten ukininkaujama, koki javai sėjami, koki gyvuliai laikomi ir t.t. Dažnai pavyzdingus bei kulturingus ukius aplanko ukininkų ekskursijos ir juose stengiasi gauti naujausių žemės ukio žinių bei pasimokyti paties ukininkavimo.

Šiuo metu Lietuvoje yra 96 kulturiniai ukiai, kurie sudaro 13.442 ha bendro ploto. Daugiausia kulturingų ukių yra Šiaulių apskr. Jie Lietuvoje pradėti steigti 1922 metais. Kulturingi ir pavyzdingi ukiai Lietuvoje padeda kelti žemės ukio kulturą ir ukininkus moko naujesnių ukininkavimo budų. Tsb.

ETIOPIJAI PAGELBSTI ANGLIJA; IMPERATORIUS HAILE SELASSIE SIUNČIA SAVO KARUNĄ LONDONAN DEL APSAUGOS

Ženeva (Šveicarijoje), liepos 31. — Tautų Lygos Tarybos susirinkime, dalyvaujant Anglijos, Prancuzijos, Sovietų Rusijos, Italijos ir kitų valstybių atstovams, įvyko susikirtimas Anglijos atstovo Eden su Italijos atstovu Baron Pompeo Aloisi. Baronas nori pasakyt Tautų Lygos Tarybai, kad ji Etiopijos reikalą paliktų jai — Italijai išspręst, bet Eden jam pasipriešino ir todel ginčas tęsėsi iki posėdžio uždarymo.

Imperatorius Hailie Selassie sutinka su visokia formula, kuri riša kivirčius taikos keliu tarpininkaujant didelėms valstybėms, tačiau griežtai atsisako nuo bile kokio protektorijato, kuris liečia Etiopijos nepriklausomybę. Imperatorius turėjo Abis Abeba slaptą pasitarimą su savo šalies valdininkais ir karo žinovais. Kas buvo tartasi tame susirinkime ir kokie kariški planai buvo daryta apgynimui šalies, jeigu kiltų karas, niekas nieko nežino, tiktai žinia, kad jau pats imperatorius mažiau vities deda, kad Ual Ual kivirčio išsprendimą prisieis užbaigt su ginklo pagelba.

Po šito slapto susirinkimo pasklydo gandas po visą Etiopiją, kad šaliai gręsia pavojus ir kad kiekvienas tos šalies pilietis imtus galast ietį (durklą). Visi vyrai šaukiami karan, o maži vaikai tarp 10-11 metų imami pratimams, moteris šaukiamos užimt vyrų darbus.

Iš Londono pranešama, kad karalius Haile Selassie savo žemčiugų karuną pasiuntė Londonan del apsaugos. Mussolini pareiškė, kad karą tegali sustabdyt tik Tautų Lyga ir tiktai jei ji griežtai pradėtų vykdyt Italijos reikalavimus. Bet tuos reikalavimus jau Etiopija yra atmetus, tad aišku, kad karo pavojaus prašalinimas priklauso daugiau nuo Mussolinio negu nuo Tautų Lygos. Tautų Lygos sesijos tęsiasi toliau. Ir jeigu šiose sesijose Tautų Lygos Tarybai nepasiseks prieit prie taikaus sutaikymo tų dviejų tarpe savęs kiviršijančių šalių, tai reikia tikėtis, kad netrukus tuos kivirčius pradės rišt kanuolių šuviais.

SOVIETŲ SUBMARINAS NUSKENDO SU 55 JUREIVIAIS

Maskva, rugp. 1 d. — Trumpu oficiališku pranešimu duota žinia apie rusų karininkų ir jureivių mirtį, kada paskendo B-3 submarinas Suomjios įlankoje. Iš viso žuvo 55 vyrai, daug iš jų jauni jurininkystės mokiniai. Nelaimė įvyko lygiai prieš savaitę. Submarinas, dalyvaudamas Baltiko laivyno manievruose pakilo iš povandeninio plaukimo ir susidurė su nežinomu laivu. Didelė skylė buvo išmušta jo dugne ir tuojaus paskendo. Visi, kurie buvo laive sykiu žuvo.

Submarinas buvo pastatytas 1917 metuose, prie pabaigą Rusijos dalyvavimą Pasauliniame kare. Buvo imtasi priemonių iškelti laivą. Kronstadte visi, kurie mirė nelaimėje bus sykiu palaidoti. Valdžia išdalys po 10,000 rublių žuvusųjų šeimynoms. Pensijos bus taipgi mokomos.

Žinioje aiškiai nepranešta ar lavonai jau surasti ar tikimasi juos išimt iš juros gelmės. Studentai iš Kronstadto ir Leningrado jurininkystės mokyklų buvo ėmę dalyvumą liavyno manevruose. Tai buvo viena iš didžiausių nelaimių Rusų laivyne kokis įvyko per daug metų. Tai trečias panašus įvykis Sovietų Rusijoj. Pirmas įvykis buvo gegužės 22-trą dieną, 1931 metuose, kada rusų submarinas paskendo Baltiko juroje ir sykiu žuvo daug gyvybių. Antrą kartą, tų pačių metų spalių 24-tą dieną, kitas sovietų submarinas paskendo Suomijos Įlankoje, žuvo 50 žmonių.

ŽEMĖS KAINA IR NUOMA LIETUVOJ

(LITO VERTĖ — 100 LITŲ $17.50)

Kaip apskaičiuoja centralinis biuras, žemės kaina ir nuoma šiais metais yra šiek tiek kritusi. Vidutiniškai Lietuvoje pirmos rušies hektaro kaina šiemet yra 564 litai (1934 m. buvo 637 litai) antros rušies 430 litų (479) ir trečios rušies 300 litų (325) . Didžiosios Lietuvos žemės kaina vertinama kiek žemiau vidutinės kainos, o Klaipėos krašto aukščiau. Butent, pirmos rušies ha kaina Didž. Lietuvoje vertinama 562 litus (1934 m. 628 lt.), Klaipėdos krašto 638 litus (974 lt.); antros rušies ha Didž. Lietuvoje 428 litus (473 lt.), Klaipėdos krašte 499 litus (847 lt.); trečios rušies ha Didž. Lietuvoje 300 litų (320 lt.), Klaipėdos krašte 345 litus (572). Lyginant šiuos ir praeitus metus, kaip matyti, daugiau žemės kaina krito Klaipėdos krašte, o mažiau Didžiojoje Lietuvoje. Tačiau reikia pastebėti, kad tais pačiais apskaičiavimais, 1935 m. žemės kaina kai kuriuose apskričiuose yra padidėjusi. Prie tokių tenka priskirti Kėdainių (ha žemės kaina šiemet aukštesnė kaip pernai 2 litais), Šiaulių (18 lt.), Mažeikių (17 lt.), Telšių (20 lt.) ir Kretingos (12 lt.) apskričius. Daugiausia kaina krito Marijampolės (153 lt.), Zarasų (113 lt.), Trakų (134 lt.) ypač Vilkaviškio (243 lt.) ir Alytaus (138 lt.) apskrityse, kitur visai nežymiai (skliausteliuose pažymėtas kainų pasikeitimas yra vieno ha pirmos rušies žemės; panašiai kaina svruoja antros ir trečios rušies žemės.

Žemės nuomos kaina labai seka žemės kainą. Nuomos kaina apskaičiuota be ukio trobesių. Taip pat ir žemės nuoma šiemet žymiau krito tiktai Klaipėdos krašte, nuo 64 ligi 37 litų vienam hektarui. Tuo tarpu Didžioje Lietuvoje nuoma pigesnė kaip pernai vos tik vienu litu.

Štai kiek 1935 metai 1 ha žemės nuoma įvertinama atskiruose apskričiuose: Kauno 29 lt. (1934 m. 30 lt.), Kėdainių 25 lt. (26), Raseinių 24 lt. (26), Šakių 30 lt. (31), Vilkaviškio 39 lt. (46), Marijampolės 35 lt. (4), Alytaus 25 lt. (29), Seinų 25 lt. (27), Trakų 24 lt. (25), Ukmergės 24 lt. (25), Utenos 24 lt. (24), Zarasų 19 lt. (21), Rokiškio 30 lt. (33), Panevėžio 26 lt. (26), Biržų 29 lt. (27), Šiaulių 26 lt. (26), Mažeikiu 27 lt. (28), Telšių 23 lt. (23), Kretingos 28 lt. (28) ir Tauragės 25 lt. (24).

Komunistų 7 Kongresas Pasmerkė Vokietiją Kaipo Suokalbių Talkininkę

Maskva, rugp. 1. — Komunistų Septintas Kongresas pasmerkė Vokietiją kaipo suokalbininkę prieš sovietus. Komunistų oficialis organas Pravda aiškina, jog Vokietija, Japonija ir Italija yra pasirengę karan. Sako, italų kanuolės jau užprovytos ir nukreiptos į cielių, o Vokietija su Japonija jas riktuoja į Sovietų teritoriją.

Pravda atsišaukia į tų šalių gyventojus, kad jeigu tik kiltų imperialistinis karas, kad tuojau tos šalies gyventojai irgi paskelbtų civilį karą, ir nušluotų visokio plauko imperialistus nuo žemės paviršio.

Buvo per spaudą paskelbta, buk esą Suv. Valstijos rengia protestą prieš Maskvos komunistų Internacionalo politiką bei pasimojimą sukelt pasaulinę revoliuciją. Dabar paaiškėjo, jog tai ne tiesa. William C. Bullitt, Suv. Valstijų ambasadorius, kuris tame komunistų kongrese per visą laiką sedėjo ir tėmyjo internacijonalo eigą, nieko panašaus nesurado ir todel tos kalbos apie Suv. Valstijų protestą bei nutraukimą draugiškų ryšių su sovietais nustoja vertės.

LĖŠUOJA

Italijos kariškas pasimojimas link Etiopijos jau jai lėšavo 10,000,000,000 lirų arba $825,000,000. Čia pažymėtos skaitlinės skaitosi tik iki 1-mos dienos liepos. Dabar jau jos bus pakilę apie 1,000,000,000 lirų aukščiau. O karas dar nepaskelbta ir prie karo žygių veikiausia tik pusiaukely.

Mussolinio laikraštis Popolo d'Italia, leidžiamas Milane, savo editoriale nori įtikint pasaulį, kad Etiopijos čypui žmogėdžiui negali but duotas Tautos Lygos lygus patarnavimas su "civilizuota" šalia kaip Italija Etiopijos ir Italijos kivirčiuose. Toliau tas laikraštis parodo, kad Etiopijoje tebeviešpatauja vergystės gadynė, kur žmonės perkami ir parduodami.

Tačiau to rašto autorius nė kiek neprisimina apie pačios Italijos kolonijas Afrikoje, kaip Eretrija, Somalija, Liberija, kur vergystė taip pat bujoja kaip ir čypo Salessijaus karalystėje.

* * *

Etiopija ar Abissinija, kuris iš tų dviejų vardų atstovauja šalį? Geografijos Draugija davė į tai atsakymą, kad Etiopija yra tos šalies vardas, nes ir pati dabartinė valdžia vadinasi Etiopijos šalies valdžia. Abisinija, tai yra arba kalbos žodis, kuris reiškia mišrias tautų rases.

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVIŠKUMAS

Jau nuo IX šimtmečio lietuviški laivai raižė Baltijos vandenis. Nuo to laiko įsisteigė šie lietuviški uostai: Karaliaučius, Klaipėda, Palanga, Liepojus, Ventpilė. Kryžiuočiai pirmieji stengėsi užkirsti Lietuvai kelią į jurą. Praradus nepriklausomybę, lietuvišką Pabaltę užkariavo svetimas elementas. Apie Pabaltės lietuviškumą liudija įvairių vietovių pavadinimai, kurie nuo Liepojaus iki Karaliaučiaus skamba lietuviškai.

Žinoma, kolonizacinės vokiečių bangos užliedamos vis plačiau pajurį, stengėsi išstumti iš ten lietuvišką elementą, ypatingai miestuose ir miesteliuose vokiečiai įsigalėjo, nes lietuvio nei pramonė, nei prekyba netraukė. Dabar lietuviai tą klaidą atitaisys ir jau dalinai atitaisė. Tą rodo Klaipėdos krašto gyventojų pasiskirstymo tautybėmis eiga. Klaipėdos mieste buvo procentais:

	1925	1929	1932	1933
Lietuvių	10,1	18,8	41,6	33,6
"Klaipėdiečių"	20,2	37,5	0,8	0,1
Vokiečių	64,2	28,9	52,1	60,4

Matome, kad lietuviškas elementas įsitvirtina Klaipėdos mieste labai sparčiai, nors 1933 m. vokiečiai pravijo veik visus "klaipėdiečius" ir susilpnino lietuvių pozicijas, bet bendrai imant, nuo 1925 m. lietuvių procentas padidėjo, o vokiečių sumažėjo. 1933 m. vokiečių pozicijos sustiprėjo dėka išplėstai propagandai ir terorui.

Tokia padėtis yra mieste. Bet miestas dar nieko ne sako apie krašto gyventojus, nes jis judrus. Vienas lietuvis, vokiškai kalbantis, pareiškė, kad miesčionys nenulemi krašto veido. Jeigu taip butų, tai kai kuriems miesteliams, kur žydų yra dauguma, reiktų duoti autonomiją. Buvo laikai, kada lietuvis gėdinosi verstis prekyba ir amatais. Be to, Klaipėdoj daug lietuvių suvokietėjusių. Jis pats kalbąs vokiškai, bet jaučiąs lietuviškai ir skaitosi lietuviu. Daug tokių vadinosi "Klaipėdiečiais"; dabar gi, augant neapykantai tarp lietuvių ir vokiečių, jie krinka vienų arbu kitų naudai.

Klaipėdos apskritis, reiškia, miestas su apylinke, tautinio pasiskirstymo atžvilgiu atrodo šitaip (nuošimčiais):

	1925	1929	1932	1933
Lietuvių	47,0	47,9	58,9	58,7
"Klaipėdiečių"	26,5	32,9	25,8	26,9
Vokiečių	22,6	14,6	9,9	11,4

Kaip matyt kaimas išsilaikė tautiškoj dvasioj nežiurint germanizmo bangų ir dabar nedaro tokių vingių, kaip miestas. Jo tautinio pasiskirstymo eiga yra lėta, bet lietuviškas elementas dabar sudaro absoliutinę daugumą.

Susidaryti viso Klaipėdos krašto vaizdui reikia priskaityti dar Šilutės ir Pagėlių apskritis. Bendrai, viso Klaipėdos krašto gyventojai tautybėmis pasiskirstę taip (nuošimčiais):

	1925	1929	1932	1933
Lietuvių	26,6	31,2	40,7	36,7
"Klaipėdiečių"	24,2	36,1	23,5	20,4
Vokiečių	45,3	24,5	30,4	38,1

Nuo 1925 iki 1933 m. lietuviškas elementas sustiprėjo 10%. Bet 1933 m., pakilus teroro ir propagandos bangai, vėl vokietininkai atsigavo (vokietininkai, ne vokiečiai). Priskaitant "klaipėdiečius" prie lietuvių, gaunam 57,1%, t.y. absoliutinę daugumą ir ta dauguma turi buti padėties šeimininkas Klaipėdos krašte.

Ne tik Klaipėdos kraštas yra lietuviškas, dar toli, toli kairėj pusėj Nemuno kalbama ir jaučiama lietuviškai. Iš ten pasklido po Lietuvą pirmutiniai "Aušros" spinduliai. Ne viena atgimimo knyga buvo spausdinama Tilžėj, kur dabar mušami ir apspiaudomi lietuviškai kalbantieji, kur išdaužomi langai lietuviams. Ten gyvena ir kuria musų filosofas Vydunas.

POLICIJA SAUGOJA VOKIEČIŲ LAIVUS

New York, N. Y., rugp. 1 d.,— Apsaugojimui nuo kito susirėmimo tarp vokiečių laivų įgulos ir tų, kurie agituoja prieš nacius policija ėmėsi nepaprastų priemonių. Prieplaukoje, kur North German Lloyd laivas Europa, atplaukė 11-tą valandą ryto, buvo paskirta sargyba iš 70 policijantų, septynių viršilų, 25 raitelių policijantų ir dviejų raitelių viršilu. Pereitą savaitę, laike demonstracijų pas laivą, nacių vėliava buvo nuplėšta nuo laivo Bremen. Policija taipgi saugojo vokiečių laivą Deutschland, kada išplaukė trečiadienį. Dėl šių demonstracijų, be abejonės bus protestų nuo Vokietijos.

Policijai įspėta apie demonstraciją, prieš Vokietijos Konsulatą, 17 Battery Place, New Yorke. Iš to pasirodo, kad komunistai agitatoriai yra pasiryžę sukelti minias prieš nacius. 75 policijantų saugoja vokiečių Konsulatą nuo demonstracijų.

IMPERFECT IN ORIGINAL

Pasiimkit mane su savimi Aš esu jūsų geriausias draugas

Aš esu jūsų Lucky Strike

KAS SVARBIAUSIA, TAI KOKS TABAKAS

Niekur nėra puikesnio tabako kaip tas, kuris naudojamas Luckies

Copyright 1935, The American Tobacco Company

Pažink Savo Krašto Grožį - Atsilankyk

ĮLIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

NEW YORK — KLAIPĖDA

Per Gothenburgą, Švediją

Laivakorčių kainos Trečiąja klase

Ten ..... $ 97.50

Ten ir atgal $167.00

J. A. V. mokesčiai atskirai

Laivų išplaukimai iš New Yorko:

KUNGSHOLM .. Rugpiučio 17

GRIPSHOLM ..... Rugsėjo 5

KUNGSHOLM .... Rugsėjo 11

DROTTNINGHOLM . Rugs. 24

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Platesnes informacijas teikia ir parduoda laivakortes visi musų autorizuoti agentai, taipgi visi musų skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St., New York, N. Y.

10 State St., Boston, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Chicago, Ill.

NUDENGĖ DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLĄ

Liepos 28 dienos popietyj, su didelėmis iškilmėmis Marquette parke lietuviai nudengė naujai pastatytą Dariui-Girėnui marmurinį paminklą. Iškilmėse dalyvavo Amerikos Legionai, militariški benai, skautų bubnų korpusai ir keletas lietuviškų draugijų, kurių eiseną atlydėję trys orlaiviai, į susirinkusias minias barstė iš oro gėles. Paminklas buvo pridengtas didele USA valstybės vėliava. Militariškam benui pagrojus "Star Spangled Banner" ir milžiniškam lietuvių parapijų jungtiniam chorui, vadovaujant A. S. Pociui, atgiedojus "Lietuva Tėvynė Musų" him nus, paminklas nudengta. Paminklą nudengus iššauta trys "bombos", kurioms plyšus ore išsidraikė vėliavos, o lak. Janušausko vedami orlaiviai skraidė, tai nusileisdami žemyn, tai iškildami augštyn, barstė gėles. Ypatingas įspudis susidarė kuomet vienas orlaivis kriokdamas, visu smarkumu dukart nusileido prie paties paminklo, tartum bučiuodamas jo viršunę.

Tolesnė dienos programos dalis prasidėjo paminklo pašventimu. Pašventimo ceremonijas atliko vysk. T. Matulionis, asistuojant buriui kunigų, tarpe kurių buvo net atkeliavusių iš rytinių valstijų. Paskui pasakyta visa eilė lietuviškų ir angliškų kalbų, ir chorų-choro sudainuota keletas lietuviškų dainų, vadovaujant muzikos profesoriui Pociui. Prie paminklo atnešta gyvų gėlių vainikas nuo Lietuvių Moterių Piliečių Lygos; vainiką atnešė dvi merginos, kurių viena pasipuošus USA vėliavos spalvomis, o antra Lietuvos spalvų kaspinais, apsirengus lietuviškais drabužiais. Taip apsirengusių mergaičių buris dalyvavo ir eisenoje, nuo Jaunosios Birutos draugijos.

Sveikinimo telegramus atsiuntė Lietuvos gen. Konsulis P. Žadeikis iš New York, Lietuvos atstovybės sekretorius p. Bagdonas iš Washington, Dariaus-Girėno Postas (su auka) iš Brooklyn, ir Chicagos miesto majoras, atsiprašydamas, kad prisižadėjęs dalyvauti programe, negalėjo laiku sugryžti Chicagon.

Žmonių į iškilmes susirinko didelė daugybė; tikrą skaitlių nuspėti sunku, nes visą laiką nesiliovė judėjimas, laikas nuo laiko buriams iš aikštės bėgant miškelin slėptis nuo didelio saulės karščio; miškelyj atsivėdinę gryžo, tai kiti traukėsi. Bet galima spręsti, kad žmonių buvo 25,000—30,000.

IŠKELIAVO Į LIETUVĄ

"Draugo" dienraščio vyriausis redaktorius Leonardas Šimutis, 29-tą dieną liepos iškeliavo į Lietuvą, dalyvauti Pasaulio Lietuvių kongrese, kuriame atstovaus Susivienijimą Lietuvių Romos Katalikų Amerikoje, Amerikos Lietuvių Katalikų Federaciją, ir dienraštį "Draugas". Chicagon sugryžti jis mano apie pradžią spalių mėnesio. Per tą laiką jo vietoj "Draugą" redaguos F. Gudas. Su šimučiu Lietuvon iškeliavo burelis ir šiaip lietuvių.

PARKŲ VIRŠININKAI PRALAIMĖJO

Pabaigoj šių metų gegužės, garsusis radio polemikas kun. Coughlin iš Detroit, pasiryžo Chicagoj pasisamdyti Soldier's Field stadioną, kad ten susirinkus milijoninei miniai jis galėtų pasakyti prakalbą. Chicagos parkų viršininkai pasirpiešino ir stadioną tam tikslui išnuomuoti atsisakė. Kunigas Coughlin nenusileido, bet kreipėsi tame reikale į teismą. Byla teisme užtruko porą mėnesių, ir dabar teismas pripažino, kad kun. Coughlin stadionu naudotis turi teisę.

NESISKUBINA GAUTI LEIDIMUS

Miesto valdžia įsakė policijai uždaryti 2,650 gertuvių, kurios su liepos diena neatnaujino savo leidimų. Ikišiol leidimus atnaujino tik 5,716, iš abelno gertuvių skaitliaus 12,366.

SUSIRGO INŽINIERIUS SIMOKAITIS

Inžinierius B. F. Simons-Simokaitis, kuris buvo iškeliavęs į rytines valstijas, sugryžęs susirgo vidurių uždegimu, ir dėl tos priežasties negalėjo dalyvauti Dariaus-Girėno paminklo atdengimo iškilmėse, kurių surengimui jis labai daug dirbo. Liga tačiaus mažėja ir galbut už savaitės jis sugrįžš į sveikatą.

IŠVAŽIUOJA PASILSĖTI

Illinois valstijos prokuroro padėjėjas advokatas C. P. Kal, išvažiuoja į Wisconsin valstiją porai savaičių pasilsėti. Adv. Kal yra vienas iš tų veikėjų, kurie daugiausia dirbo Dariaus-Girėno paminklo pastatymui. Dabar užbaigus taip didelį darbą, kaip kitiems taip ir jam poilsis yra butinas.

P. JURGĖLA CHICAGOJ

Į Dariaus-Girėno paminklo atidengimo iškilmes atvyko P. Jurgėla, seniau Lietuvos kariuomenėj tarnavęs kapitonu ir paskui arti poros metų Chicagoj budamas buvo Dariaus-Girėno Paminklo Fondo sekretorium, tik šių metų pavasaryj išsikėlė gyventi New Jersey valstijon. Chicagoj jis prabus savaitę laiko.

LSB.

Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ MENO TEATRO ŽINIOS

Trijų veiksmų dramoje "Pikta Dvasia' ir dviejų veiksmų komedija "Vyro Ieškojimas" gavo roles šie L. Meno Teatro nariai: E. Bartkevičiutė, N. Marozaitė, P. Starkaitė, B. Vaitkaitė, S. Jurevičiutė, K. Zerica, A. Grunskis, V. Trainaitis, A. Osteika, B. Raudonaitis, J. Maila, A. Alekna ir V. Bukšnaitis. L. M. T. pirmininkas Viktoras Raudonaitis ir raštininkas V. Raudonaitis praleidžia atostogas New Jersey apielinkėje. Nariai E. Bartkevičiutė ir K. Trainaitis, per "Vienybės" radio programą turi savo juokų valandėlę. Jie yra pasivadinę "Dėdė Storpirštis" ir "Kanapių Agota". Patys prirengia medžiagą programai. Pasirodo, L. M. Teatro nariai dirba ir vasaros metu.

E. B.

Išleistuvės Albinui Trečiokui Į Lietuvą

Elizabeth, N. J. — liepos 24 d. Elizabethe Narušio salėje, įvyko gražios p. Albinui Trečiokui išleistuvės į Lietuvą. Jas surengti daugiausiai pasidarbavo p. Ignas Budreckis, o rengtos New Jersey lietuvių Vaizbo Buto vardu. Žmonių dalyvavo virš pus-šimčio.

Programą pradėjo p. Gudas. Ją vesti perdavė p. Ignui Budreckui, kuris kalbas pasakyti kvietė sekančius: "Vienybės" pirm. Schegaus, laisvą menininką Juozą Žilevičių, Irvingtono veikėją Janulį, South Brooklyno darbuotoją Daukantą, Kearny veikėją Katilių, Bayonės ir Elizabetho fotografą Ribinską, Elizabetho kepėją Putiną, p. Makutėną, Adv. Palauską iš Newarko, p. Verbą, W. Orange darbuotoją Boreiką, kearnietį Paknį, Petrulį iš No. Arlington, banko tarnautoją Baublį iš Oronge, vietinį Narušį, Rahway Brazaitienę, Gumauską, Stanulienę, Savicką, Brooklynietę Sinušienę, Morkį iš Waterbury, Conn., Balčiuną, Lietuvių Radio vedėją Joną Valaitį. Dalyvavo ir keletą žodžių pratarė iš Kauno atvykusi ir čia atostogaujanti Lietuvos Operos dainininkė ponia Vizbarienė. Taip pat kalbėjo ponios Trečiokienė ir Naušienė. Pagaliau, įdomią kalbą pasakė ponas Trečiokas, o gražiai padainavo ponia Budreckienė, akompanuojant p. Žilevičiui.

Balius tęsėsi iki vėliai nakčiai.

Išleistuvės "Dirvos" Redaktoriui Karpiui

Brooklyn, N. Y. — Čia Tautininkų Klubas liepos 25 d. surengė Povilansko salėje "Dirvos" redaktoriui Karpiui išleistuves į Lietuvą. Jose dalyvavo gražus burys tautininkų, kurie nuoširdžiai atsisveikino savo organo redaktorių.

Vakaro programą pradėjo pirm. J. Sagys. atatinkama kalba. Programą vadovauti pakvietė Lietuvių Radio Vedėją Joną Valaitį, kurie kvietė pasakyti ir kalbas pasakė sekantieji veikėjai: Vincas Vyšnius, Pranas Narvydas, Juozas Antanavičius, Andruškevičius, Vincas Kuras, Juozas Ginkus, Inž. Pusnikas, V. Mučinskas, ponia Tamkienė, Ona Valaitienė, ponia Povilanskienė, ponia Pusnikienė, Dr. Vencius, p. Kudirka, "Vien." red. Juozas Tysliava.

Ilgai pasikalbėjo ir patarė daug lietuvybei naudingų darbų. svečiai skirstėsi vėlai naktį namo.

Am. Liet. Rep.

New York, N. Y.

IŠKILMĖS, IŠLEISTUVĖS ATSTOVŲ Į LIETUVOJE BUSIANTĮ KONGRESĄ

New York didmiesčio lietuvių kolonija iškilmingai išleido gerbiamuosius atstovus į Lietuvą, į pirmą Pasaulinį Lietuvių Kongresą, kuris įvyksta rugp. mėnesy, Lietuvos laikinojoj sostinėj, Kaune. Į tą kongresą važiuoja veikėjai, tampriai surišti su tautos reikalais, o daugiausiai išeivijos reikalais, siunčia savo nepaprastus atstovus.

Jiems prieš išvyksiant į ilgą kelionę, buvo surengta išleistuvėms vakarienė. Ketvirtadieny, liepos 25 p. Povilansko saliukėj, 291 Wythe Ave., Brooklyne, 8 val. vakare atsibuvo gana puiki vakarienė. Šią vakarienę surengė Brooklyno Tautininkų kliubas, vykstant tiems į Lietuvą atstovams "Dirvos" redaktoriui p. Karpiui, iš Cleveland, Ohio ir p. Pivariunui, iš Pittsburgh, Pa.

Tautininkų kliubas, vaakrienę buvo surengę P. Karpiui. Bet netikėtai buvo atvykęs ir p. Pivariunas. P-no Pivariuno pasirodymas, vakarienėje dalyvaujančius, labai daug nudžiugino! Jis buvo visų gražiai priimtas į vakarienę dalyvių tarpą. Ypatingai kliubo pirmininkas p. Juozas Sagys, su dideliu džiaugsmu jį pasveikino, ir tuojaus nusivedęs jį už stalo pasodino.

Vakarienės iegos pradžią pradėjo kliubo pirm. p. Sagys, pasakydamas gražią, tam tikslui prakalbėlę. Perdavė po prakalbėlės vesti to vakaro eigą buvusiam "Vienybės" redaktoriui p. Jonui Valaičiui.

Iš eilės, jis pakvietė keliais žodžiais prabilt ir tuos asmenis, kurie buna mažiau prityrę but kalbėtojais. Prityrusieji kalbėtojai, pasakė labai įdomias kalbas: Juozas Ginkus, Dr. B. K. Vencius, Damas Klinga ir dabartinis "Vienybės" redaktorius Juozas Tysliava, kuris atėjo susivėlinęs. Kalbėjo ir patys garbės svečiai — atstovai, Pivariunas ir "D." red. Karpius.

Iš kalbėtojų pasakytų minčių buvo aiškiai suprasta, kad yra didelis pageidavimas, kad įvyktų viskas pasekmingai lietuvių tautos dideliam labui! Kad stiprios minties, tautai dirbantieji atstovai, dės visas pastangas, kad įvykdyti vienpusišką liniją taip, kad po to pasekmingo kongreso įvykio, jau lietuvių tautos reikalai pasigerintų ir sustiprėtų kaip pačioj Lietuvoj taip ir užsieniuose šimtą nuošimčių geriau negu, kai dalykai esti dabar. Ypatingai čia Šaurės Amerikos lietuvių išeivijos reikaluose, kurie šiandien yra taip susipynę, kad net reikia labai nusistebėti.

Patys tautos pažiurių vienminčiai jau pradeda net visai išeit iš tautinio veikimo, ir jie leidžiasi pasekt visų atskalunų

(Tąsa ant 3-čio pusl.)

DUONOS — PYRAGAI IR DEŠRAITĖS

Jei nori paragaut musų keptuvės įvairių rušių pyrago ir duonos, tai nepamirškite musų. Mes kepam lietuviško skonio duonas ir pyragus ir pristatom į piknikus bei namus. Žodžiu, mes kepam visą-ką ką tik lietuviai mėgsta valgyt. Kreipkitės pas mus —

WHITE BAKING CO.

227 CANTERBURY STREET — WORCESTER, MASS.

Telephone Dial 2-0659

LIETUVIAI AMERIKE

(Tąsa nuo 2-ro puslapio)

mintis. O juk gerai reikia suprast, kad ypatingai išeivijoje, tokie lietuvių nelogiški nesusipratimai buna daugiau negu bergždžias dalykas! Išeiviams lietuviams, nėra reikalo tarpe savųjų vesti sriovines kovas. Jau taip dabar lietuvių organizacija nustelbta, kad jeigu prisieina lietuviams vieningai ką nors didesnio atlikti, tai jau tikrai nebegalima. Kas-žin kas galės atsitikt toliau? Nejaugi tikra liet. vienybės meilė ras sau vietą puvėsių mešlyne?

Ot, štai, šitas Lietuvoj įvykstantysis lietuvių pasaulinis kongresas, priverstinai turės ką nors tokio labai svarbaus visų lietuvių gerovei nuspręst. Juk jau toliau negalima eiti tokiais keliais ir kas sykis vesti tautos svarbius reikalus į nematomą bedugnę ir ten per amžius savo protavimo jėgas pudyti.

Juk reikia suprast dar vieną svarbų dalyką, tai yra, kad šiandien dar lietuvių tautos valstybė nepriklausomai gyvuoja visų kitų nepriklausomų valstybių tarpe. Ir šiandien ta musų valstybė ne tiktais reikalauna pritarimo iš savųjų gyventojų, bet svarbiausia ko ji reikalauna tai yra pilno, sveiko pritarimo nuo visų visame pasauly gyvenančių išeivių, savo tautos žmonių. Tiktai tada savo valstybę galima laimingai išlaikyti nepriklausomą! Prie viso to, sroviniai ginčiai tiktai gali turėt šiokius tokius pasisekimus gyvenantiems toje pačioje valstybėje, bet ne užsienuose!

Prie užbaigos, kalbėjo dar vienas šios kolonijos įžymus veikėjas čia gimęs p. Juozas Antanavičius. Šis asmuo yra Lietuvos "Dainos" chorelio narys, kuris neseniai laimėjo pirmą dovaną New York didmiesčio mišrių chorų dainavimo varžytinėse. Jis pasakė, kad jų chore iš viso dalyvavo net 20 narių. Bet dienos programoje buvo klaidingai pažymėta, kad dalyvavo tik 12 narių.

Šis jaunuolis yra labai susidomėjęs lietuviškais reikalais. Jis paprašė atstovų, kad jie nuo šios šalies jaunuolių parveštų Lietuvos jaunimui geriausių linkėjimų! O iš Lietuvos, kad parvežtų daug kulturiškiems darbams veikt medžiagos. Aiškiai matyt, kad jie visai neklysta, sekdami savo tėvelių tautos darbus. Ir net patys prašo, kad jie nori kokios nors geresnės medžiagos iš pačios Lietuvos, kad dar geriau pasirodyt šios šalies gyventojais su lietuviška kultura. Labai sveikinantis darbas.

Vakarienei užsibaigus, kai kurie norėjo dar linksmai pasišokt.

Atstovams atsisveikinus su svečiais, jie išvyko į skirtingas vietas pernakvoti. P. Pivariunas, unvyko pas p. J. Sagį, o Karpius nuvyko pas p. Mučinską. V.J. Vyšnius juos visus įsisodinęs į apįsenį "Buicką", nuvežė į skirtingas nakvojimo vietas.

Trečiadieny, liepos 24, Kibusio saliukėj, kuri randasi ant Jamaica Ave, Brooklyne, įvyko taippat skaitlinga vakarienėlė, išleistuvėms "Tėvynės" redaktoriui p. Vitaičiui, kuris, taip pat, tuomi tikslu važiuoja į Lietuvoj busiantį kongresą. p. Vitaitis, važiuoja kaipo atstovas nuo didžiosios, šios šalies Amerikos Lietuvių Susivienijimo organizacijos. Jie laivu išplaukė iš New York uosto, penktadieny, liepos 27., 11 val. ryte (tikruoju laiku), švedų linijos laivu.

Laimingos kelionės ir gero pasisekimo jiems, kad laimėtų viską ką tik ten bus galima!

Vincas J. Vyšnius

New York, N. Y.

SVEIKINAME LIETUVOS DAINĄ IR A. BANĮ

Kada atskiri tautos nariai nuveikia žymius darbus savo tautiečių garbei, tada džiaugiasi visa tauta. Ir dabar, nuopelnais Lietuvos Dainos, ir p. A. Banio džiaugiamės ir didžiuojamės visi lietuviai. Tarpe dešimties milijonų ar daugiau gyventojų Lietuvos Dainos laimėjimas dainose pirmos vietos, ir laimėjimas p. A. Banio baritonų solistų tarpe antros, — yra dideliu laimėjimu visai musų tautai Amerikoje.

Už tai tegul buna pavelyta New Yorko Organizacijų Centuri sveikinti Lietuvos Dainą ir jų vadę panelę Violetą Tamkiutę ir musų dainininką A. Banį, ir linkėti jiems geriausio pasisekimo ateityje. Jusų pasisekimas, yra visos musų tautos pasisekimas.

New Yorko Tautinių Organizacijų Centras,

J. Sagys, Pirm.

SPAUDOS REIKALUOSE

Visi mes žinom, kad spaudos reikalai yra svarbiausi pasaulio reikalai apšvietos bei kulturos klausimuose. Juo tauta turi galingesnę spaudą, tuo jos kultura aukščiau stovi. Ačiu Markoni (Marconi) už jo 1895 išradimą, šiandien jau mes turim ištobulintą radijų, kuris atėjo spaudai į talką, kad paskubint pasaulinio progreso pirmynžangą. Bet visgi pakol kas reikia pripažint spaudai pirmą vietą apšvietos reikaluose. Mes per ją galim išreikšt savo troškimų siekius, žodžiu, įrašom į knygą visą žmonijos buities istoriją, kuriąja naudojasi musų gentkartės besemdamos musų didvyrių nuveiktus darbus. Užtaigi, jei mes ką nors įvertinam ir remiam, tai pirmiausiai mes turim remt savo spaudą. Per spaudą šiandien pasaulio tautos atgavo savo nepriklausomybę, pasiliuosavo iš baudžiavos laikų, ir šiandien jau jų piliečiai laisvais žmonėmis patapo. O tautų laisvė reiškia laisvę visos žmonijos, kuriai brangenybei nėra lygios.

Tačiau atgavimas savo tautai laisvės dar nėra viskas. Svarbiausia pareiga yra kiekvieno laisvos tautos piliečio, kad jis tą iškovotą laisvę mokėtų išlaikyt nuo tos tautos buvusių pavergėjų, nuo jos buvusių išnaudotojų. O šitą mes galim tiktai atlaikyt per savo spaudą, per vienybę.

Ypatingai musų mažytė spauda turėtų but labai įvertinama ir remiama kiekvieno lietuvio. O jei jau sykį musų spauda bus stipri medžiagiškai, ji bus stipri ir dvasiniai, laikraščiai galės daugiau duot lapų gero rasto svarbiems musų kulturos reikalams, daugiau galėsim gerų mokslišką knygų išleist. Ir iš tikrųjų, jei mes taip elgsimes savo spaudos palaikyme, netrukus pamatysime savo mažytę tautą bestovinčią šalia didelių, galingų ir kulturingų tautų.

Mums kaipo žmonėms, neužtenka vien del pilvo gyvent, neužtenka dirbt kai mulams ir savo prakaitu uždirbtus skatikus praleist vien tik pasilinksminimo užeigose prie nuodijančių smegenis lašų. Tokis priprotis yra pavojingas ir nešantis žalą visai musų tautai. Alkoholis jau ne šimtais išrovė iš musų tarpo gerų žmonių ir veiklių inteligentų, jei mes ir ateity nebandysim susivaldyt — pražusime ant amžių.

Taigi, jei norime but blaivais ir kulturingais žmonėmis, kiek galėdami šalinkimes nuo tų opijumo nuodų, kurie be laiko varo mus į kapus. Vietoj ką nešam į salunus savo sunkiai uždirbtus centus, paaukaukime ant laisvės aukuro del palaikymo savo spaudos, per tai mes tapsime kulturingais žmonėmis ir busime pavyzdžiu ne tik kitoms tautoms, bet ir sau ir savo šeimynoms. O tas tai svarbiausia jei tobulą gyvenimą pradėsime vykdint nuo savęs. **Alfa**

MOTERŲ REIKALAI

DRABUŽIAI

Kai kurios moterys sako, kad jos nepaisančios mados. Tai melas. Vienaip ar kitaip, kiekviena moteris paseka madą. Kad moteris nesidomi mada, yra tiktai pasakymas. Bet jeigu moteris iš tikrųjų mano, kad jai nereikia pasekt madą, tai ji arba nori atrodyt sena arba nori atsilikt nuo pasaulio. Nemanau, kad yra moterų, kurios norėtų atrodyt senos. Moderniškam amžiuj ir yra moters privilegija, naudot moderniškas priemones pagerinti savo išvaizdą.

Moterų mados niekados nėra gražios. Tik pasižiurėkim į pereitas madas. Juokiamės pačios iš savęs, sakydamos kaip mes galėjom vilkėt tokius netikusius drabužius. Sakoma vienodumas nusibosta, todel ir mados keičiasi, ne tik drabužių, bet ir kitokių daiktų. Kiek laiko nuo dabar juoksimės iš dabartinių madų.

Šioji depresija daug išmokė ekonomijos ypatingai moteris. Ir daug moterų pradėjo siut drabužius sau namie. Jos yra labai laimingos, nes mokėdamos siut greičiau gali įsigyt naujesnį drabužį. Dauguma musų turi prisikimšę pilnas šėpas drabužių, o kai reikia nešiot, nėra ko. Mokėdama siut gali daug tų senų drabužių pertaisyt, uždėt naują kalnieriuką, arba naujas rankoves; jeigu jau niekas neišeina galima nukirpt, padaryt andarokėlį arba bliuskutę. Todel mokėdama siut moters, kaip ir greičiau, paveja madą. Žinoma, nėra vien svarbu madą pavyt, svarbu drabužį prisitaikyt.

Moterys labai klysta pirkdamos pigius drabužius. Toki drabužiai niekados nestovi gerai ir juos betaisant jie išeis daug brangiau ir vis tiek nestovės kaip reikia. Kad ir pigesnė medžiaga, jeigu ji bus gerai pasiuta ir pritaikyta prie moters linijų atrodys kaip milijonas dolerių.

Dar viena pastaba. Labai svarbu suplanuot iš anksto, kokius drabužius nešiosi visą sezoną. Pavyzdžiui: Dvi ar tris sportiškas sukneles, siutuką, apsiaustą, padžiamas ir siutą maudytis, porą popietinių suknelių ir vieną ar dvi vakarines sukneles. Išsirinkt spalvas, kurios geriausia pritinka ir prie to prisitaikyt batukus ir kepures. Turint taip suplanuotus drabužius, kokiai pramogai atsitikus nereikės bėgt greitomis ir kas po ranka papuolė, pirkt. Žinoma, dauguma drabužių priklauso nuo kišeniaus. Bet moteris mokėdama siut ir mažom pajamom gali nebrangiai apsirėdyt ir visai žmoniškai atrodyt.

Ona Valaičių

"AMERIKOS LIETUVIS" SPARČIAI RENGIASI PRIE METINIO PIKNIKO

"Amerikos Lietuvio" metinis piknikas įvyks rugsėjo 1-mą dieną, Maironio Parke, ten pat kur įvyko pereitais metais. Dabar rengiamasi prie šaunaus programo, vaišių ir dovanų, kad kiekvienas atsilankęs į šį pikniką galėtų ką nors išgirst, pavalgyt, atsigert ir laimėtas dovanas namon parsivežt.

L. Tolstojus

IŠ DIENYNO

Aš vėl gyvenu pas mano draugą Čertkovą Maskvos redyboje. Svečiuojuos sulig tos pat priežasties, pagal kurią mes su juo susivažiuodavom ant rubežiaus Orlo redybos, ir aš prieš metus laiko atvažiavau į Maskvos redybą. Priežastis toji, kad apsigyvenimo vieta Čertkovui— visas žemės ritulis apart Tulos redybos. Štai aš ir išvažiuoju į įvairius tos redybos galus, idant su juo pasimatyti.

Išeinu, kaip paprastai, aštuntą valandą pasivaikščioti. Diena karšta. Pradžioje einu šiurkščiu, molingu keliu pro akacijas, besirengiančias jau treškėti ir paleisdinėti savo sėklas; paskiau pro pradedančius gelsti rugius, su savo stebėtiniom, vis dar šviežiom vasilkom, išeinu į juodą, beveik jau užartą pudymą, po dešinei aria susikuprinęs senukas, bloga žagre ir menku arkliu, ir girdžiu piktą senovinį: "Išlysk". Ypatingu antram skiemenyj garsu. Ir retkarčiais: "U! Velnias!" ir vėl: "Išlysk, velnias". Norėjau su juo pakalbėti, bet kuomet aš ėjau pro jo lysę, jis jau buvo anam užuoganos gale. Einu toliau. Priešaky kitas artojas. Su šiuo, tur but, susidursiu, kuomet jis prieisiąs į kelią. Kai susieisim, tai nuo juo, jeigu teks, ir pakalbėsim, manau sau. Ir kaip sykis mudu susitinkame prie kelio. Šis aria plugu dideliu, bėru arkliu, jaunas, gražus sudėjimo vaikinas, gerai apsirėdęs, batuose, maloniai atsako į mano pasveikinimą "Padėk Dieve!" — "Dėkui!"

Plugas blogai ima sumintą kelią, jis su juo pereina į kitą pusę kelio ir sustoja.

—Ką-gi, geriau negu žagrė?

—Kaip-gi, daug lengviau.

—Ar senai įgijai?

—Nesenai, tik kad buvo pavogę.

—Kaip-gi radote?

—Radome, ir iš mųs kaimo.

—Ką-gi, ir padavėt teisman?

—O tai kaip-gi!

—Jeigu plugas atsirado, tai kam reikėjo paduoti?

—Bet jog vagis.

—Tai kas, žmogus pasėdi kalėjime, dar labiau išmokstą vogti.

Rimtai ir atydžiai žiuri į mane, matomai, neatsakant nei sutikimu, nei neatmetant jam naujos minties.

Šviežias, sveikas, protingas veidas su tik-ką prasikalančiais barzdoje ir viršutinėje lupoje plaukais, protingomis, pilkomis akimis.

Jis paliko plugą, matomai, norėdamas pasilsėti ir prie progos pasikalbėti. Aš paėmiau už plugo rankenos ir pavariau prakaituotą, įsiganiusią, augalotą kumelę. Kumelė įsitempė plėškėje, ir aš kelis žingsnius padariau. Bet aš plugo neišlaikiau, jis iššoko ir aš sustabdžiau kumelę.

—Ne, jųs negalite.

—Tiktai tai vagą sugadinau.

—Tai niekis, pataisysiu.

Jis pakreipė kumelę, idant paėmus mano praleistą vietą, bet toliau nearė.

—Prieš saulę karšta, eiva krumuose pasėdėsim, — pakvietė jis, parodęs į šilelį, kurs buvo gale lauko.

Mes perėjom į pavėsį jaunų, gražių berželių. Jis atsisėdo ant žemės, aš priešai jį sustojau.

—Iš kokio kaimo?

—Iš Batvinių.

—Ar toli?

—Štai juoduoja ant kalnelio, — parodė jis man.

—Kodel-gi taip toli nuo namų ari?

—Šita ne mano, vietos kaimyno, aš samdininkas.

—Kaip, ar vasarai persisamdei?

—Ne, prižadėjau pasėti, suarti, išdrapakuoti, viską kaip reikia.

—Ką-gi, ar daug jis turi žemės?

—Taip apie 20 centnerių pasėja.

—Va kaip, ir ar tai tavo kumelė? Gera kumelė.

—Taip, kumelaitė nieko sau, — sako jis ramiai didžiuodamasis.

Kumelė ištiesų taip gražiai atrodė ir buvo taip gerai įsiganiusi, kad panašių arklių retai pasukininkus tegalima pastebėti.

—Gal-but kur-nors gyveni ir važiuoji uždarbiauti?

—Ne, namie vienas ir pats šeimininkas.

—Tokis jaunas?

—Taip, aš jau septintus metus eidamas likausi be tėvo, brolis Maskvoj gyvena, dirba fabrike. Pradžioje sesuo pagelbėdavo, taip-pat dirbdavo fabrike, o nuo 14 metų, kaip matote, pats vienas visus darbus at ieku, ir dirbau, užgyvenau — tarė jis ramiai atjausdamas savo vertę.

—Ar vedęs?

—Ne.

—Tai kas pas tave gaspadinauja?

—U-gi motinėlė.

—Ir karvę turite?

—Turime dvi.

—Va kaip, o kiek turi metų? — paklausiau aš.

—Aštuonioliką, — atsakė jis, vos šypsodamas, suprantant kad indomaujuosi tuomi, kad jis esą tokis jaunas ir taip įsitaisęs. Ir tatai matomai buvo jam malonu.

—Kokis dar jaunas, — tariau aš, — ką-gi prisieisią ir kariuomenėj patarnauti?

—Kaip-gi, be to neapsieisi ir ne-ką bepadarysi, — tarė jis su ta ramia išraiška, su kuria kalbama apie senatvę, apie mirtį, abelnai apie tai, apie ką nėra besvarstyti, delto kad tatai neišvengiama.

Musų pasikalbėjimas, kaip ir visuomet musų laikais pasikalbėjimai su ukininkais, palietė žemę, ir jis, aprašydamas savo buitį, pasakė, kad esą mažai žemės, kad, girdi, jeigu nedirbtų kur-nors nuošalyj ar tai pėkščias, ar su arkliu, tai esą nebutų iš ko prasimaitinti. Bet visa pasakoja su linksmu džiaugsmingu ir išdidžiu pasitenkinimu. Dar kartą pakartojo, kad esą nuo 14 metų likęs šeimininku ir viską pats vienas uždirbąs.

—Na, o degtinę ar geri?

Matomai jam buvo nesmagu prisipažinti, kad geriąs, bet jis nenorįs pameluoti.

—Geriu, — tarė jis tykiai, patraukdamas pečiais.

—O skaityti ar moki?

—Moku neblogiausiai.

—Ką-gi, ar neskaitei knygų apie degtinę?

—Ne, neskaičiau.

—Ką-gi, o butų geriau, kad visiškai negertum.

—Žinoma, maža gera iš jos, o daugiau pikta.

—Tai geriau suvis paliauti gėrus.

Jis tyli ir rodosi, kad suprantąs ir galvojąs.

—Jog galima, — tariau aš,— o kaip butų gera. Štai aš trečią

(Tąsa ant 5-to pusl.)

Lainer's

VALYTOJAI — 73 Green Gatvės — DAŽYTOJAI

KOSTIUMAI - PALTAI - SUKNĖS

GRAŽIAI IŠVALYTI
ATYDŽIAI IŠPROSYTI
SUTAISYTI IR
GUZIKAI ĮSIUTI

70c

Aukštos Rušies ir Atsakomingas Patarnavimas

Dial 5-5281

Parinktini Veikalai Lietuviškam Teatrui

1)—ATGAILA—
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 36. Kaina 25c.

2)—Atsiliepė širdelė—
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

Grybų Mišinys—
Vaikų teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pusl. 32. Kaina 25c.

3)—Bijunėlis—Komedija—
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

4)—DĖDĖ APSIRIKO—
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 27. Kaina 20c.

5)—DOROS SARGAS—
3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 90. Kaina 50c.

6)—Jonas Burbulas—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pusl. 31. Kaina 25c.

7)—Pirmą ir Paskutinį Kartą—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pusl. 26. Kaina 20c.

8)—Po Apgarsinimui—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 28. Kaina 30c.

9)—Sušaldyta Dėdienė—
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.

10)—VAIKU TEATRUI—
Keturios Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienoj knygelėj. 15 pusl. Kaina 15c.

11)—Kalėdų Eglaitė—
Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos—berniukai ir mergaitės. 19 pusl. Kaina 10c.

12)—Vaikai ir Burtininkė—
Dviejų veiksmo komedeja. Lošime dalyvauja 8 ypatos—vaikai ir mergaitės. 18 pusl. Kaina 10c.

13)—Kalėdų Išvakarėse—
Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvalja 6 ypatos—2 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 22 Kaina 10c.

14)—Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto—
Vieno veiksmo vodevilius. Lošime dalyvauja 5 ypatos—3 vyrai ir 2 moterys. Pusl. 16. Kaina 15c.

15)—Vaikai ir Burtininke—
Dviejų veiksmų komedijėlė. Lošime dalyvauja 8 ypatos, 5 mergaitės ir 3 vaikai. 18 pusl. Kaina 10c.

16)—Tiktai Kaime Musų Laimė —
Vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos ir burelis mažų vaikučių. 19 pusl. Kaina 10c.

17)—Išmintingasis Senelis ir Geroji Onutė —
Pasaka — Komedija. Lošime dalyvauja 4 asmenys, du vyrai ir dvi moterys. 22 pusl. Kaina 10c.

Iš čia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos Kainos sudaro $3.65, bet imant visus ant sykio, pasiųsim už $2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

NAUJAS KLAIPĖDOS SEIMELIS TURI BUT LIETUVIŠKAS

Taip užbaigta "Trimite" įžanginis straipsnis — "Klaipėdos Krašto Seimelio Rinkimų Belaukiant. 'Straipsnio autorius rašo sekančiai:

Dabar neveikiąs Klaipėdos seimelis buvo rinktas 1932 m. gegužės m. 4 d. Konvencijoj nustatyta, kad seimelio kadencija tęsiasi trejus metus. Tad šiemet gegužės m. 4 d. seimelis baigė savo dienas. Nors jis išbuvo visą kadencijos laiką, tačiau negalima pasakyti, kad kraštas jį minėtų geru vardu, nes jis smarkiai pakirto seimelių autoritetą. Jam krašto reikalai visai nerupėjo. Savo veikime jis, taip sakant neturėjo savo smegenų, bet vadavosi nurodymais iš anapus Nemuno, pirmoje eilėje dirbdamas ne darbą, o kiršindamas prieš lietuvybę. Šiuo atžvilgiu Šreiberio direktorija nei kiek neatsiliko nuo pagarsėjusios savo laiku Bettcherio direktorijos. Šreiberio direktorija taip veikė, tarytum Klaipėdos kraštas butų nacionalsocialistinis Vokietijos dalis. Direktorijos ir seimelio nariai įsivėlė į priešvalstybinį veikimą. Atsirado Neumanno ir Sasso partijos, kurios buvo aiškiai nacionalsocialistinės programos. Direktorija ir seimelis tas partijas rėmė ir net klausė jų vadų. Susiburusių tose partijose vokietininkų akiplėšiškumas pasiekė tokio laipsnio, kad buvo pradėta smarkiai ruoštis į ginkluotą sukilimą su tikslu atplėšti kraštą nuo Lietuvos ir prijungti prie Vokietijos. Teko isikišti valstybės saugumo organams ir sąmokslininkus išdavikus patraukti teisman. Dalyvaudamas priešvalstybiniame veikime, seimelis, aišku, negalėjo tinkamai eiti savo pareigų. Paskutiniuoju laiku jis net negalėjo posėdžiauti, nes nesusirinkdavo reikalingo kvorumui narių skaičiaus. Susidarė keistai savotiška butis, kad seimelis yra, bet posėdžiauti nepajėgia. Taip "garbingai" seimelis tęsė savo gyvavimą, kol jo kadencija pasibaigė. Jis jau senai prieš pabaigą buvo negyvas organizmas. Jo galutinis dingimas krašte buvo sutiktas su pasitenkinimu.

Nauji seimelio rinkimai nebetoli: rugsėjo 29 d. Konvencija nenumato termino, kada turi buti paskirti nauji rinkimai, seimelio kadencijai normališkai pasibaigus. Atsižvelgdamas į tai, kad krašto gyventojų daugumas yra ukininkai, gubernatorius parinko labai tinkamą dieną rinkimams, nes tada lauko darbai yra beveik baigti ir žmonės galės nekliudomai balsavimo pareigą atlikti.

Tuo budu iš Lietuvos pusės konvencija yra sąžiningai vykdama. Tačiau Vokietija, kuri bendrai neturi jokios teisės Klaipėdos krašto reikalais rupintis, vis nenurimsta ir tebeagituoja ir tebekiršina prieš Lietuvą. Naujų rinkimų paskelbimas vokiečiams nepatiko. O nepatiko del to, kad rinkimai įvyks pagal Klaipėdos statuto ir Lietuvos seimo rinkimų įstatymą. Įdomu butų patirti, pagal kokį tad įstatymą turėtų buti seimelis renkamas? Gal pagal nacionalsocialistišką? Tačiau net ir tada vokiečiai vargu ar butų patenkinti, nes dar rastų įvairių priekabių. Laimė, kad lietuviams nei šilta nei šalta nuo tų vokiečių grumojimų, šmeižimų, kiršinimų. Matyt, kad Vokietijos vidaus butis nėra normali, jei randama reikalo gyventojų dėmesį kreipti į tokius dalykus, kuriais ypatingai susirupinti jiems nėra nei mažiausio reikalo.

Jei Vokietija sakosi esanti suinteresuota Klaipėdos krašto ramumu, tai pirmų pirmiausia ji turi nustoti varius šmeižtų ir kiršinimo kampaniją, kuri, štai, jau tęsiasi daug mėnesių. Bet iš šios agitacijos pastovumo net užsieniai, kurie toli yra nuo Klaipėdos dalykų, pagaliau suprato tikrąjį agitacijos tikslą. Vokietijai taika ir ramumas Klaipėdos krašte visiškai nerupi. Priešingai, vokiečiai deda visas pastangas, kad čia gyvenimas nenurimtų, nenusistotų. Jie griebiasi aiškių provokacijų neramumams kelti ir didinti. Vis tiek, kaip Lietuva elgtųsi, vokiečių nenutildys, nes jiems ne Klaipėdos autonomijos išlaikymas rupi, o dirvos ruošimas veržimuisi į rytus. Šį vokiečių slaptą tikslą iškelia, pav., prancuzų spauda, nurodydama, kad vokiečių agresingumas rytuose neturįs ribų: po Klaidėdos eitų Ryga, paskiau Talinas, o vėliau ir kiti rytų žemių plotai. Niekas negali jaustis saugus nuo vokiečių grobuoniškumo.

Visų šių faktų akivaizdoje, Klaipėda įgavo ypatingą reikšmę Rytų Europos politiniame gyvenime. Tai yra savo rušies politinis barometras, rodąs vokiečių agresingumo dydį. Šiuo atžvilgiu Klaipėda pasirodo didžiai naudinga signatarinėms valstybėms. Joms daug kas paaiškėja vokiečių politikoje, pasižiurėjus į Klaipėdą. Busimieji seimelio rinkimai ir priešrinkiminė agitacija taippat duos geros progos vokiečių politikos tikslams ir metodams pažinti. Bet Lietuvos vokiečių puolimai iš tiesaus kelio neišstums. Lietuva nuosekliai vykdė ir tebevykdys konvenciją, siekdama krašto ramumo ir jo gerovės.

Besiartinant rinkimų dienai, vokiečiai anapus Nemuno griebiasi ypatingų priemonių Klaipėdos krašto gyventojų nuotaikai paveikti. Rytų Prusuose šiuo metu stovi kariškos pajėgos. Karaliaučiuj neseniai vyko užsieny gyvenančių vokiečių kongresas, kuriame buvo pasakyta kalbų apie butinumą vokiečiams plėstis į rytus. Vokietijos vidaus politikoj šiandie didžiausias rupestis yra "suartinti" Rytų Prusus su likusia Vokietija. Žodžiu sakant, Rytų Prusai stengiamasi paversti pamatiniu tašku, iš kur tektų pradėti vokiečių žygis į rytus...

Į šiuos vokiečių pasiruošimus Lietuva atsakė iškilmėmis Rambyne per Jonines. Ten buvo tartas lietuvių atsakymas vokiečiams. Niekados vokiečių koja jau daugiau neperžengs istorinės Nemuno linijos, už kurią tiek amžių buvo kovota, tiek švento lietuviško kraujo pralieta! Anapus Nemuno dar daug gyvena lietuvių, kenčiančių persekiojimus. Prusų lietuviams lieka tik vienas kelias susižinoti su laisvais broliais: tai yra daina, kuri skamba Tilžės ir Ragainės apylinkėse ir kurios liudni garsai šaukiančiu aidu atsimuša Rambyno kalne. Prusų lietuviai gali buti tikri, kad laisvoji Lietuva gailia širdimi klauso jų dainų anapus Nemuno...

Vokiečių pastangos paveikti klaipėdiečių upą paliks be vaisių, nes vilkas negali prisimeilinti avinėliui. Bet vilko darbai išduoda jo siekimus. Per busiančius rinkimus bus vokiečių vilkui duotas tinkamas atsakymas. Naujas Klaipėdos seimelis turi buti lietuviškas!

KĄ SAKO ADV. RAPOLAS SKIPITIS APIE AMERIKOS LIETUVIUS

Liepos 10-tą dieną į Kauną sugrįžo Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pirmininkas adv. Rapolas Skipitis. Budamas visados palankus ir artimas spaudai žmogus, jis tuojau priėmė Lietuvos laikraštininkus, kuriems papasakojo savo įspudžius iš kelionės po Ameriką ir plačiau atsiliepė apie Amerikos lietuvius.

— Amerikoje išbuvau 87 dienas, — sako adv. Skipitis, — apvažiavau 10.000 kilometrų, aplankiau 40 lietuvių gyvenamų miestų bei miestelių, kuriuose pasakiau 65 prakalbas. Tai toks mano kelionės apskaičiavimas. Apie mano atvykimą Amerikos lietuviai jau žinojo.

— Kaip Amerikos lietuviai žiuri į kongresą?

— Visa pripažįsta, kad išeivijos susiartinimas su Lietuva yra butinai reikalingas. Ypač sustiprinti ten gimusio jaunimo lietuviškumui reikia ką nors daryti. Bet ką? Gal but, kad šį rimčiausią ir opų klausimą išaiškins busimasis kongresas. Be to, yra dar visa eilė gyvų užsienio lietuviams klausimų, kurių išsprendimas be musų išeivijos atstovų dalyvavimo yra neįmanomas. Ir štai dėl ko užsienio lietuviai džiaugsmingai ir vieningai remia šaukiamąjį kongresą.

Kiek Amerikos lietuvių kongrese dalyvaus?

— Dabar man sunku pasakyti apie jų skaičių. Man rodosi, kad iš Jungtinių Amerikos Valstybių kongrese dalyvaus per 50 atstovų ir gana gražus burys svečių. Iš dabartinių davinių galima spręsti, kad pirmasis pasaulinis lietuvių kongresas bus gausus ir gyvas. Tai rodo ir tas didelis susidomėjimas kongresu, koks dabar yra užsienio lietuvių tarpe.

— Kiek Amerikos lietuviai kongresui yra pasiruošę?

— Paruošiamasis darbas jau varomas prie galo. Organizacijos uoliai svarsto busimame kongrese iškeltinus klausimus. Kai kurios Amerikos lietuvių kolonijos bei organizacijos kongresui jau yra visiškai pasiruošę. Į Lietuvą yra jau atvažiavusių busimojo kongreso atstovų. Kongrese dalyvaus vieningai visos Amerikos lietuvių grupės, išskiriant gal tik komunistus.

Pasaulinio kongreso parodose bene įdomiausiu dalyku bus dr. Račkaus ilgas ir kruopštus darbas — numizmatikos muziejus ir lituanistikos rinkinys. Tai stebėtinai įdomus muziejus, pačių amerikiečių aukštai vertinamas. Lituanistikos rinkinys — tai brangi medžiaga, kuri vaizdžiai nušviečia Amerikos lietuvių kolonijų gyvenimą, jų darbus bei istoriją. Muziejuje yra apie 50.000 įvairiausių eksponatų, jų tarpe apie 15.000 lituanistikos. Muziejų dr. Račkus paaukos Lietuvos universitetui.

— Ar Tamsta patenkintas savo kelione?

— Taip. Savo kelione ir jos išvadomis esu patenkintas. Iš Amerikos lietuvių tokio gražaus priėmimo ir nuoširdumo aš net nelaukiau. Jie man atvėrė savo lietuvišką širdį, su visu džiaugsmu bei gėrybėmis. Dėl to aš visai nesijaučiau svetimame krašte, bet man rodėsi, kad Lietuvoje, nes visur mane lydėjo, visur su jais susitikau ir visur mačiau tuos brangius, tėvynės pasiilgusius veidus.

— Ką Tamsta galėtum pasakyti apie Amerikos lietuvius ir jų gyvenimą?

— Mano buvimo Amerikoje metu gavau įspudį, kad tenykščiai lietuviai galvoja ir jaučia visiškai lietuviškai. Tiesa, truputį žymi amerikonizmo įtaka. Bet ji daugiau liečia jaunąją kartą, ten gimusią ir išėjusią kitataučių mokyklas. Man rodos, kad ten gimusios jaunuomenės nutautėjimas eina pagreitintai. O mums svarbu, kad užsienio lietuvių lietuviškumas butų kuo ilgiausiai išlaikomas. Todėl šia kryptimi Draugijai užsienio lietuviams remti reikės dar gana daug ir atsidėjus dirbti. Šiaip jau, jaunuomenė, girdėdami įvairius tėvų pasakojimus apie Lietuvą, nori ją pamatyti, joje lankytis. Žodžiu, šiandieninėje jaunuomenėje dar yra gana stiprus lietuviškumo jausmas. Tiek dėl dabartinės jaunosios kartos. Senesnio amžiaus lietuviai, kurie patys matė ar gyveno Lietuvoje, yra dideli tėvynės mylėtojai. Jų stipri lietuviška dvasia nebus jokio amerikonizmo sunaikinta. Jie taip pat ilgisi gimtojo krašto, savo tėvų žemės. Tik paskutiniuoju laiku, man rodos, dėl bendros pasaulinės padėties yra pasunkėjusi ir Amerikos lietuvių medžiaginė buklė, kuri neretai kliudo jiems lankytis Lietuvoje. Bendrai, apie Amerikos lietuvius galiu pasakyti, kad tai pati svarbiausia, pati turtingiausia ir šviesiausia musų išeivijos dalis.

Jų dvasinis gyvenimas yra gana gražiai išbujojęs. Atmintina, kad Amerikos lietuviai turi arti 2000 įvairių organizacijų. O kur mokyklos, laikraščiai, įvairūs kursai ir t.t. Čia suminėtieji dalykai iškalbingai rodo, kad Amerikos lietuviai turi platų dvasinį gyvenimą, kuris yra stipriausia atrama jų tautinei sąmonei.

Baigdamas pasikalbėjimą, adv. R. Skipitis dar gražiai atsiliepė apie lietuvių mokyklas, ypač pažymėdamas seserų kazimieriečių mergaičių akademiją Čikagoje. Toliau dar suminėjo Pittsburgo universiteto ruošiamo lietuvių kambario reikalus, pažymėdamas, kad Lietuvoje jam reikės tartis su meninkais bei istorikais, kad jie pagamintų naują lietuvių kambario įrengimo projektą, kuris pilnai atitiktų musų tautos dvasią.

Spaudos atstovai dar pasiteiravo dėl laukiamo "Lituanikos II" skridimo. Adv. Skipitis pažymėjo, kad leit. Vaitkus yra labai rimtas vyras, savo didžiąjam žygiui stropiai pasiruošęs. "Lituanika II" į Lietuvą tikrai atskris ir tai dar artimiausiu laiku. — **Tsb.**

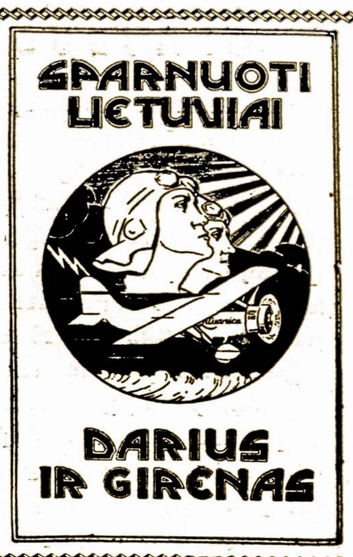

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

Jau 10 Metų Kai Mirė Lietuvos Mokytojų Mokytojas

Šiandien nepr. Lietuvoje pilna visokių mokyklų, kuriose lietuvių vaikus moko lietuviai mokytojai. Ir biedniausiam vaikui dabar Lietuvoj atidarytas mokslo kelias. Visi, kas kiek išgali pačios valstybės remiami, dabar Lietuvoje eina mokslus. Tačiau kas kita buvo prieš keliasdešimt metų. Lietuvio vaikui mokytis buvo beveik draudžiama. Lietuviui mokytojui darbas mokykloje buvo kryžiaus kelias, nes jis negalėjo vien savo darbui pasiaukoti. Tada lietuviui mokytojui sunku buvo gauti vietą ir buti naudingu savo tėvynei bei tautai.

Vienas tokių anuomet retų, galima sakyti pirmųjų lietuvių veikėjų ir Lietuvos švietėjų buvo prieš dešimtį metų miręs Lietuvos mokytojų tėvas Tomas Ferdinandas Žilinskas. Jis gimė 1840 m. Vilkaviškio apskr., Domeikų kaime. Išėjęs mokslus, 1866 metais gavo vietą Veiverių mokytojų seminarijoje. Veiveriuose jis dirbo 37 metus, dirbo Lietuvybės gaivinimo darbą anais sunkiais spaudos draudimo laikais.

Po antrojo lenkmečio norėdama lietuvius atpalaidoti nuo lenkų šviesuomenės įtakos, rusų valdžia sumanė Veiveriuose įsteigti mokyklų kursus, į kuriuos buvo priimami mokytis tik lietuviai. Šioje seminarijoje arba kursuose rusai tikėjosi išauklėti sau ištikimus mokytojus, kurie mokytojaudami Lietuvos kaimuose, gyventojų daugumą pakreiptų caro valdžios pusėn. Gal rusams ir ištikrųjų butų nusisekęs šis pragaištingas sumanymas, jeigu ne T. F. Žilinskas. Jis mokydamas seminarijoje, mokėjo apeiti rusų įstatymus ir savo mokiniams — busimiems Lietuvos mokytojams — įkvėpė nuoširdų prisirišimą prie gimtosios kalbos ir lietuvių tautos.

T. F. Žilinsko tautiška veikla Veiveriuose dar labiau sustiprėjo, kai 1883 m. pasirodė "Aušra". Tai pastebėję, seminarijos mokytojai rusai stengėsi kovoti su T. Žilinsku, bet jie visados pralaimėdavo. Tada rusinimo darbe ypač pasižymėjo seminarijos inspektorius Jurkus — Jurkevičius. Matyti, jo patariama, rusų valdžia griebėsi vieno svarbaus žygio, Veiverių seminarijos atžvilgiu. Prieš tai leidusi joje mokytis tik lietuviams, dabar ji sumanė "atmiešti" lietuvius rusų valdininkų ir popų vaikais, kurie greitu laiku sudarė du trečdalius visų seminarijos auklėtinių. Nežiurint lietuvių mokinių skaičiaus didelio sumažėjimo, T. F. Žilinsko pastangomis lietuvybė Veiveriuose ir toliau išsilaikė. Tuo budu, tik švystelėjus Lietuvos laisvės pirmiesiems spinduliams, Lietuvos mokyklos jau turėjo nemažą skaičių gerai paruoštų ir tautiškai susipratusių mokytojų. Jie tą susipratimą perdavė savo mokiniams ir jų padedami jį plačiai paskleidė po visą Lietuvą.

Išgyvenęs 85 metus, Tomas Ferdinandas mirė Kaune 1925 m. birželio 29 d. Jo palikimas lietuvių tautai yra brangus ir labai didelis. Jo lietuvybės žadinimo darbai gražiuose puslapiuose įrašyti Lietuvos istorijoj.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo **Dr. Bložis**

PAVOJINGA DANTŲ LIGA (PYORRHEA)

Žmonės yra daugiau praradę dantų nuo pyorrhea, negu nuo kokios kitos ligos. Nuo išpuvimo žmonės praranda daug dantų, vienok ne tiek daug, kiek nuo pyorrhea.

Pyorrhea yra ypatinga liga, nes, net gydytojo akimis žiurint, dantys atrodo balti, gražųs, ir sveiki — beveik normališki.

Ne vien pavojus yra nuo pyorrhea, kad žmogus praras dantis, bet ji ir kitokias ligas užveisia. Nes bėgdami puliai užkrečia vidurius, limphatikus, kraują ir taip toliau, kas sudaro daug pavojaus sveikatai.

Ne vienas musų esame girdėję, kad žmogus, turėdamas blogus tonsilus, suardo sveikatą. Taigi, apie apleistų dantų kakliukus smeginų link yra aštuonis syk daugiau vietos infekcijai, negu apie tonsilus.

Pyorrhea žodis yra paimtas iš grekų kalbos. Jis reiškia pulių bėgimą iš smeginų apie dantis. Pirmas pyorrhea ženklas, tai įgavimas karščio į smegenis apie dantis. Smegenys pasidaro labai raudoni, patinę ir, biskį užgavus, lengvai kraujas bėga. Nors, tiesa, iš dantų smegenų ir taip greitai bėga kraujas. Taigi, kraujui pasirodžius iš dantų smegenų ne visuomet yra pyorrhea. Bet atsikartojantis diena iš dienos bėgimas reiškia, kad reik klausti savo gydytojo patarimo.

Antras ženklas. Kuomet žmogus patėmija, kad jo smegenys atšokę nuo dantų, dalinai dantų šaknys matos ir dar atkartotinai puliuoja, tai jau nėra albejonės apie pyorrhea buvimą.

Pyorrhea yra pagydoma tik tuomet, kuomet patėmyta pradžioje. Vėliau labai sunku, arba ir visai negalima pagydyti.

Su pyorrhea žmonės daug dantų praranda. Kadangi pyorrhea apimti dantys neskauda ir gerai atrodo, tik kartais bijosi šalto ir šilto, bet nepakenčiamo skausmo nėra, tokiu budu žmonės ir laukia kol puluojanti dantys pagamina kitą ligą, kitoje kurioje kuno vietoje.

Pyorrhea yra sekančios priežastis: senatvė, apsileidimas, netinkamai padaryti tilteliai, karunos ir kiti įvairųs dantų užtaisymai.

Bet, jei mes dantų neapleisime, tai galime tikėtis, kad ir dantys musų neapleis.

IMIGRANTŲ PROBLEMOS

SUGRYŽIMAS IŠDEPORTUOTŲ ATEIVIŲ

Klausimas: Ar ateivis, kuris sykį buvo išdeportuotas iš Suv. Valstijų gali gauti imigracijos visą ir ar jis vėl į šitą šalį gal sugryžti?

Atsakymas: Tas yra galimas daiktas tik jeigu ateivis nepriguli prie kriminališkos klasos ir jeigu buvo išdeportuotas del nelegališko atvykimo arba del kitos priežasties, kuri jį neprašalina nuolatai iš Suv. Valstijų. Išdeportuotas ateivis turi prašyti Darbo Sekretoriaus leidimo del įleidimo. Tokį leidimą greičiaus išduos, jeigu tokis ateivis čionais paliko Amerikos pilietėžmoną arba Amerikoje gimusius vaikus. Nors jis ga'i paduoti prašymą bile kada, bet sugryžti tegali tik po vienų metų po dienos jo išdeportavimo.

PAEINANČIOS PILIETYSTĖS CERTIFIKATAS

Klausimas: Aš ištekėjau už Amerikos piliečio 1920 m., ir gavau Amerikos pilietystę per tą apsivedimą. Ar aš galiu gauti (atskirą) pilietystės certifikatą? Man reik turėti tokį certifikatą, nes aš ketinu vykti Europon lokiam laikui.

Atsakymas: Išdavimas paeinančios pilietystės certifikato svetimtautėms moterims, kurios gavo Amerikos pilietystę per ištekėjimą už Amerikos piliečio prieš rugsėjo 22 d., 1922 m., jau sustabdytas. Bet tas neatima pilietystę nuo jų. Jos gali gauti Amerikos pasportą keliauti Europon, jeigu jos tik pristato vyro pilietystės certifikatą.

AMERIKOS PILIEČIU PASISAVINTI VAIKAI

Klausimas: Esu naturalizuotas Amerikos pilietis. Aš apsivedžiau su našle, kuri dar ne pilietė. Jos 16 metų duktė gyvena Europoje. Ar aš galiu pasisavinti tą mergaitę legališkai, ir ar ji taip taps Amerikos piliete? Ar ji tada galės atvykti kaipo nekvotinis imigrantas?

Atsakymas: Vaikas negali tapti Amerikos piliečiu per patėvio pilietystę. Pasisavinimas vaikų nemaino tokio nepilnamečio pilietystės stovį. Vaiko pilietystė priguli nuo tėvo pilietystės, jeigu tėvas vis gyvas. Po tėvo numirimo, motinos pilietystės stovį paprastai nusprendžia nepilnamečio—svetimtaučio vaiko pilietystės stovį. Dabar jųs žmonos duktė gali reikalauti tik "antros pirmenybės" vietą kvotoje kaipo nevedęs ir nepilnametis vaikas ateivio, kuris legališkai įleistas į Suv. Valstijas nuolatiniam apsigyvenimui.

NEKURIŲ ŠALIŲ NORMALĖS KVOTOS

Klausimas: Kokios yra normaės imigracijos kvotos Vokietijos, Italijos, Lenkijos, ir Čekoslovakijos? Kuomet ateivis, atvyksta į Suv. Valstijas kaipo laikinas svečias ar jis gauna numerį kvotoje?

Atsakymas: Vokietijos imigracijos kvota yra 25.957; Italijos 5,802; Lenkijos 6,524; Rusijos 2,701 ir Čekoslovakijos 2,-874. Laikini svečiai nepriskaityti prie kvotų, bet skaitomi kaipo ne-imigrantai.

PILIETYSTĖS KVOTIMAI

Klausimas: Ar teisybė, kad per pereitus kelis metus pilietystės kvotimai yra daug sunkesni negu budavo, ir todel daug aplikantų neišlaiko kvotimus, jiems pilietystė atsakyta?

Atsakymas: Nėr jokios teisybės tame. Yra faktas, kad 1934 m. skaitlius žmonių, kuriems pilietystė atsakyta, buvo daug mažesnis negu buvo 1933 m. arba kitais praeitais metais. 1934 m. — 1,133 aplikacijos atsakytos ir 1933 m. — 4,703; 1932 m. — 5,478 ir 1931 m. — 7,514.

Nors negalima pranešti koki klausimai vartoti kvotimuose, bet F.L.I.S. knygutė "Kaip Tapti Suv. Valstijų Piliečiu" turi net 116 klausimų ir atsakymų, kurie įima gerą dalį kvotinių užklausimų. Knygutė irgi turi smulkmeniškas informacijas apie naturalizacijos įstatymus ir reguliacijas. Kaina knygutės yra 25 centai už kopiją.

PAGELBA AKLIEMS PO NAUJU APSAUGOJIMO AKTO

Klausimas: Suprantu, kad Apsaugojimo Aktas, kuris dabar prieš Kongresą, padaro specialius aprupinimus kaslink aklų žmonių. Kokios bus siųlomos pensijos?

Atsakymas: Federalė valdžia duos lygią sumą su valstijų paskyrimu akliems žmonėms iki $15. į mėnesį. Jeigu valstija duos daugiau kaip $15. į mėnesį, tai pensija bus suvirš $30. į mėnesį. Kitais žodžiais, jeigu valstija duos $15. į mėnesį, tai valdžia duos kitą $15.00.

ABELNAS DIDUMAS IR VERTĖ UKIŲ SUV. VALSTIJOSE

Klausimas: Kokis yra paprastas didumas ir vertė ukių Suv. Valstijose?

Atsakymas: Pagal 1930 m. cenzos, paprastas ukis Suv. Valstijose buvo iš 156 akrų ir jų vertė, žemės ir namų, buvo $7,-614. Wyoming valstijoje ukiai yra didžiausi, paprastai ukis susideda iš 1,469 akrų ir vertė yra $12,919; Mississippi valstijoje ukiai mažiausi, iš 55 akrų ir vertė $1,819.

KAIP GALIMA PRISIRAŠYTI PRIE CCC ABAZŲ

Klausimas: Kaip žmogus gali užsiregistruoti prie CCC abazų? Kiek iš mėnesinės algos vyrai gali pasisavinti?

Atsakymas: Daugumoj valstijų aplikacijos į CCC abazus priimtos tik per "Home Relief Biurus". Jauni vyrai tarpe metų 18 ir 28, šeimynose, kuriose gauna pašalpą, priimami. Mėnesinis mokestis yra 130. iš kurių pinigų vyrai gali pasi ikti tik $8. del savęs, liekami $22. duoti jų šeimynai. Prisirašymai bus priimti tik iki rugsėjo 1 d.

MEDIKALIŠKA PAGELBA KOMPENSACIJOS ATSITIKIMUOSE

Klausimas: Buvau sužeistas prie darbo, fabrike, Buffalo, N. Y. ir padaviau savo prašymą del kompensacijos. Mane dabar gydo kompanijos gydytojas, bet aš turiu ir savo privatišką gydytoją. Ar aš galiu mano gydytojo bilą pristatyti Kompensacijos Biurui?

Atsakymas: Nuo liepos 1 d., sužeisti darbininkai New Yorko valstijoje turi teisę reikalauti savo gydytojo, jeigu taip nori. Jeigu gydytojas užregistruotas su apskričio medikališka draugyste ir Industriališko Komisijonieriaus patvirtintas, tai gali prašyti, kad jis tave gydytų.

NESKUBĖKITE SU BONAIS

Kaipo buvęs 1920 metais Lietuvos Finansinės Misijos narys, skaitau savo pareiga paraginti ir patarti visiems gerbiamiems Lietuvos Laisvės Paskolos bonus pirkusiems nesiskubinti bonus keisti į dolerius butinai šiais metais:

1. Kai Lietuvos Laisvės Paskolos lakštų (bonų) pirkimas buvo skaitomas patriotingas darbas, kada Lietuvos nepriklausomybei dar grąsino aiškus pavojus 1920 metais, tai dabar 1935 metais, nors Lietuvos politinė padėtis yra aiškiai užtikrinta, bet, kad Lietuvos Respublikos Iždui šiuo tarpu tenka atlikti didelės svarbos saugumo ir ekonominės konstrukcijos darbus, susilaikymas nuo reikalavimo bonus tučtuojau apmokėti irgi yra sąmoningo lietuvio patrioto darbas.

2. Jei 1920 metais, kada Lietuvos ekonominė buklė buvo dar silpnutė, Lietuvos bonų pirkimas buvo skaitomas geras ir patikėtinas investmentas, tai šiais metais, kada Lietuva yra padariusi milžinišką ekonominį progresą, tas investmentas į Lietuvos bonus yra nesulyginamai patikimesnis, o 5% šiais depresijos laikais yra net riebus pelnas.

3. Jei kas 1920 metais, pirkdamas Lietuvos Laisvės Paskolos bonus, sakydavo: perku ir dovanoju, nes nesitikiu pinigų atgauti, tai tam šiais metais netenka jau beabejoti, nes Lietuva per savo Pasiuntinybę Washington, D. C. reguliariai moka nuošimčius, taipgi ir pačius bonus apmoka; šios kategorijos bonų savininkams dabar nereikia nei pirkti, nei dovanoti, o tik pasilaikyti sau tą brangų boną dar bent keliems metams, ir už tai kasmetą paimti penkius nuošimčius ir galop paimti pilną bono sumą.

4. Lietuvos Vyriausybė, išleisdama naują įstatymą apie Lietuvos Laisvės Paskolos bonų išpirkimo termino pratęsimą, geisdama palengvinti Lietuvos Iždo naštą, tuo pačiu, lyg atsidėkodama, teikia bonų savininkams pelningą progą ir toliau naudotis bonų aukštais nuošimčiais; aišku, kad toks Lietuvos Vyriausybės žingsnis yra abipusiai naudingas ir Lietuvai ir Amerikos lietuviams, — todėl nepraleiskite progos nepasinaudoję; reikalaukite prinokusius nuošimčius apmokėti, bet pačius bonus sau pasilaikykite, kad galėtumet už juos gauti nuošimčius ir toliau — net iki dešimts metų.

P. Žadeikis, Buvęs Lietuvos Misijos Vice-Pirmininkas

IŠ DIENYNO

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

dieną važinėjau į Tvinus, tiktai privažiuoju į vieną kiemą, o šeimininkas sveikinasi su manim ir šaukia mane vardu ir pavarde. Paaiškėjo, kad prieš 12 metų mes su juo matėmės. Tatai Kuzinas — ar pažįsti?

—Kaip-gi Tamošių Sergiejus.

Ir aš papasakojau jam, kaip su tuo pačiu Kuzinu prieš 12 metų mudu sutvėrėm blaivybės draugiją ir nuo to laiko jis, Kuzinas, nors ir pirmiau gerdavo, visiškai poliovė gėręs. Ir štai dabar jis man sakė, kad tiktai džiaugiasi iš to, kad nuo tos smarvės atprato. Ir gyvena, kaip matosi, visko pilnas. Ir namie, ir visas ukis ir gyvuliai kįla, kaip ant mielių. O jeigu nebutų metęs degtinę, nieko panašaus neturėtų.

—Taip, visai teisingai.

—Tai-gi, mat, ir tu taip elgkis. Tokis tu gražus, geras, tai kam tau gerti degtinė, jeigu pats sakai, kad iš jos jokios naudos nėsama. Mesk ir tu, ir pamatysi, kaip bus gera.

Jis tyli ir plačiai atvertomis akimis žiuri į mane. Aš besirengiu išeiti ir paduodu jam ranką.

—Iš tikro, mesk, kad ir nuo šio karto. Tai butų gera.

Jis stipria ranka spaudžia mano ranką ir matomai tame rankos spustelėjime matosi prižadėjimą ištesėti.

—Na, tai-ką-gi, galima, — visiškai netikėtai, kaip tai linksmai ir tvirtai sako jis.

—Nejaugi prižadi? — paklausiau aš nustebęs.

—O tai kaip-gi, prižadu, — sako jis linktelėjęs galva ir truputį šypsodamas.

Ir sprendžiant pagal ramų skambėjimą jo balso ir iš rimto, susidomėjusio veido buvo matyti, kad tatai ne šposai, ir kad jis tikrai prižadąs ir tiksliai norįs išpildyti tai, ką prižadąs.

Nuo senatvės, ar nuo ligos, arba podraug nuo to ir kito, aš palikau silpnas ant džiaugsmo ir pasigėrėjimo ašarų. Prasti žodžiai to mielo, tvirto, stipraus žmogaus, taip, matomai, pasiruošusio ant visko, kas gera, taip mane sujudino, kad ašaros, kaip koks kamuolys, man gerklėj pakilo, ir aš atsitraukiau nuo jo, negalėdamas nei žodžio pratarti.

Kuomet aš atsipeikėjau, nuėjęs keletą žingsnių, aš atsigrįžau į jį ir tariau (aš prieš tai paklausiau, kaip jo vardas).

—Tai-gi, žiurėk, Aleksandrai, to negali — nežadėk, ką žadėjai — ištesėk!

—Na, jau tikrai ištesėsiu ir užbaigtas kriukis.

Retai prisieina išbandyti labiau džiaugsmingesnį jausmą, negu tas, kurį aš išbandžiau, nuo jo atsitraukdamas. Aš užmiršau pasakyti, kad besikalbant su juo, aš pasiuliau jam duoti lapelių ir knygelių prieš alkoholinio turinio. Vienas iš tu prieš girtybę lapelių buvo priklijuotas gretinam kaime prie namų Jienos, bet vėliau buvo uriadninko nuplėštas ir sunaikintas.

Jis padėkojo ir pasakė, kad užeisiąs pietumis. Per pietus jis neužėjo, ir, nuodemingas žmogus, — man parėjo į galvą mintis, kad visas musų pasikalbėjimas jam nebuvo taip svarbus, kaip man pasirodė, ir kad jam esą nereikalinga knygų. ir kad abe'nai imant aš jam prirašiau tai, ko jame nebuvo. Bet vakare jis atėjo, visas prakaituotas nuo darbo ir nuovargio. Padirbėjęs ligi vakaro, parjojo namo, iškinkė arklį, apžiurėjo gyvulius ir padaręs apie pusę kilometro, guvus, linksmas atėjo į mane knygų reikalais.

Aš su svečiais sėdėjau puikoj verandoj, prieš gražiai aptvertą gėlių darželį, kuriame augo ir žydėjo atatinkamose klombose įvairiausios gėlės. Abelnai tokioj išteklingoj apystovoj, už kurią visuomet susigėdini prieš darbo žmonių luomą, kuomet sueini su jais į žmogiškus santikius.

Aš išėjau į jį ir pirmų-pirmiausiai pakartojau klausimą: "Ar neapsigalvojai, — ar tikrai išlaikysi prižadus?"

Jis vėlei su tokia pat gera šypsena atsakė:

—O tai kaip-gi, aš ir mamytei pasakiau. Jinai patenkinta ir jums dėkoja.—

Aš pamačiau pas jį už ausies popierėlę.

—Ar rukai?

—Rukau, — tarė jis, matomai laukiąs, kad aš ir nuo rukymo pradėsiu jį atkalbinėti. Bet aš nutylėjau. Jis patylėjo ir pagal kaž-kokį minčių sąrišį, — tasai sąrišys, aš manau, buvo tame, kad, regint manyje atjautimą prie jo gyvenimo, jis norėjo pranešti man tą svarbų atsitikimą, kuris jį laukiąs rudenyj.

—O aš jums nepasakiau: mane jau sušiedavo. — Ir jis nusišypsojo, klausiamai žiurėdamas man į akis. — Rudenyj.

—Va kaip! Geras dalykas. Iš kur imate?

Jis pranešė kaimą ir merginos pavardę.

—Ar su pasoga?

—Ne, kokia ten pasoga. Šiaip gera mergelė.

Ir man atėjo į galvą, užduoti jam tą klausimą, kuris mane visuomet sudomina, kuomet turiu reikalų su gerais, jaunais musų laikų vyrais.

—O kas, — paklausiau aš, — jau tu man dovanok, kad aš tavęs klausiu, bet meldžiamasai, pasakyk teisybę: arba neatsakyk, arba gryną tiesą pasakyk.

Jis atkreipė į mane ramų, susiomėjusį žvilgsnį.

—Kodel-gi nepasakyti?

—Ar nebuvai susidėjęs su motere?

Nedvejuodamas nei minutę, jis tiesiog atsakė:

—Apsaugok Viešpatie! Nieko panašaus nebuvo.

—Tai ir gerai, labai gerai, — tariau aš. — Džiaugiuosi už tave.

Daugiau nebuvo apie ką kalbėti.

—Na, tai-gi mat, aš tau tuojaus atnešiu knygelių ir tegu tau Dievas dapadeda. — Ir mes atsisveikinom.

Taip, kokia stebėtina pasėliui dirva, kokia tinkama dirva! Ir kokia baisi nuodemė, mėtyti į ją melo, prievartos, girtybės ir paleistuvystės — ištvirkimo sėklas.

J. Naruševičius

Mokolai.
1926

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
SIUNČIA PINIGUS
– ir –
PARDUODA LAIVAKORTES
į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkeliavot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apštį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

Amerikos Lietuvis
Į LIETUVĄ TIK $2.

Kurie turi užrašė į Lietuvą "Amerikos Lietuvį" ir jau jų prenumerata yra išsibaigus — prašom panaujint. Taipgi nurėtume paprašyt ir pačių Lietuvos skaitytojų atsikreipt į savo giminaičius Amerikoje gyvenančius, kad jie iš naujo panaujintų arba užrašytų Amerikos Lietuvį.

Amerikos Lietuvio prenumeratos kaina Suv. Valstijose $1.50 Užrubežy—Lietuvoje $2.00.

Dabar pabrangėjus į užrubežį laikraščio persiuntimo kainai, ilgai už dyką siuntinėt negalėsim. Ir kad nereiktų laikraščio persiuntinėjimo sustabdyt, prašome pasiskubint jį atnaujint.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Kas Dedasi Lietuvoje

Plečiami Lietuvos – Palestinos Santykiai

Lietuvos — Palestinos santykiai užsimezgė dar ne taip senai. Mat, ankščiau, kol Lietuvos žydai nevažiavo gyventi į Palestiną, tol artimesnių santykių tarp šių dviejų kraštų nebuvo. Tarp Lietuvos ir Palestinos santykiams plėsti daug dirbo jau miręs Lietuvos generalinis Konsulas Tel-Avive Rozenbaumas. Kasmet iš Lietuvos į Palestiną važiuoja gyventi keli šimtai žydų. Dauguma jų yra pasiturintieji asmenys, kurie savo kapitalais padeda atstatyti pairusį Palestinos žydų gyvenimą. Tačiau ir iš Lietuvos išvažavusieji žydai nenutolsta nuo savo gimtojo krašto, bet stengiasi jam padėti. Pirmoje eilėje Lietuvos žydai Palestinoje padeda surasti lietuviškiems gaminiams dideles rinkas. Jų pastangomis, jau dabar Lietuvos pieno produktai turi neblogų rinkų Palestinoje.

Pastaruoju metu norima šiuos gražiai besiplečiančius santykius dar daugiau pagilinti. Lietuvos žydai Palestinoje sumanė įsteigti eksporto — importo akcinę bendrovę. Toji bendrovė turėtų rupintis kuo plačiausių rinkų Lietuvos žemės ukio ir pramonės gaminians. Plečiant santykius, yra kilusi mintis Palestinoje steigti Lietuvos Banko skyrių, kokio buvimas ten butų gana reikšmingas. Be to, manoma tarp abiejų kraštų suorganizuoti tiesioginį laivų susisiekimą prekių pargabenimui. Čia suminėtieji du paskutinieji klausimai dabar visu rimtumu svarstomi Lietuvoje ir Palestinoje.

Pasaulio Lietuvių Spaudos Paroda

Užsienio lietuviams remti draugijos pirmininko pavaduotojas Kauno burmistras Ant. Merkys laikraštininkams paaiškino, kaip norima ir manoma suruošti pasaulio lietuvių spaudos parodą, pasaulio lietuvių kongreso metu šių metų rugpiučio mėn. 11-17 dienomis Kaune. Pirmiausia. Ant. Merkys pareiškė, kad kai kas skleidžia Kaune visai nepamatuotus gandus, kad pasaulio lietuvių kongresas šiemet neįvyks; kongresas tikrai įvyks ir tikimasi pavyks jį gana gerai suruošti. Tokių vilčių duoda pirmiausia draugijos pirmininko adv. R. Skipičio Amerikoje nuoširdus priėmimas ir visų ten esančių politinių bei pasaulėžiuros sluoksnių kongreso reikalingumo pripažinimas. Jei ten esama kai kurių nuomonių skirtumų del kongreso programos, tai parodžius geros valios tuos skirtumus nesunku bus suderinti. Tas geros valios ir gerų norų visokių nusistatymų broliai amerikiečiai tikrai daug parodys, nes jie supranta, kad kongreso pasisekimas turės didelės reikšmės ne tiktai musų gausingai išeivijai, bet ir visai Lietuvos tautai bei valstybei, šiuo metu gyvenančiai ypatingai sunkų laikotarpį, kada vedama su Vokietija ir ekonominis karas ir vyksta politiniai su šiuo kaimynu nesusipratimai. Apie kongresą ir spaudos parodą A. Merkys paaiškino:

Kongrese norima kuo plačiausiai ir ryškiausiai nušviesti ir atvaizduoti už Lietuvos valstybės ribų gyvenančių lietuvių buklę, iškelti išeivijos reikšmę Lietuvai, pažymėti išeivijos laimėjimus tautinės kulturos, meno mokslo srityje. Žymiai daliai tų uždavinių atlikti kongreso metu yra ruošiama užsienio lietuvių spaudos paroda. Prie jos organizavimo yra kviečiami prisidėti visi spaudos ir kulturos darbuotojai Lietuvoje ir užsienio lietuvių kolonijose. Joje norima atvaizduoti ne tik užsienio lietuvių dabartinė spaudos padėtis, bet ir jos pradžia ir augimas. Tam yra prašoma leidyklų, redakcijų, knygynų, draugijų, literatų, spaudos darbuotojų, spaudos kolekcionerių, autorių ir atskirų asmenų prisiųsti spaudos parodai einančių ir nebeeinančių laikraščių, žurnalų, almanachų, kalendorių, knygų ir kitu periodinės ir neperiodinės spaudos leidinių, senų numerų ar komplektų. Ypač pageidautini patys pirmieji numeriai ir toliau kiekvienų metų po vieną egzempliorių. Svarbu butų sulaukti seniausių ir rečiausių užsienyje išleistų lietuviškų įvairiausio turinio knygų. Taip pat ruošiasi atvaizduoti dabartinė užsienio lietuvių literaturos, mokslo, religijos ir kt. knygų buklė tų knygų egzemplioriais. Numatomos ir diagramos leidinių augimui ar silpnėjimui pavaizduoti, leidinių, kurėjų, redaktorių, bendradarbių, sukaktuvių ir kitų iškilmių nuotraukos, taip pat įvairųs plakatai; atsišaukimai, reklamos, sustojusių ir nebegaunamų laikraščių foto nuotraukos ir kt.

Norima turėti laikraščių ir žurnalų numerius iš žymesnių istorinės reikšmės momentų, pavyzdžiui, kur rašoma apie lietuvių spaudos atgavimą 1904 m., apie Lietuvos nepriklausomybės kurimo laikus ir kovas, apie didž. karo ir okupacijos laikus, Vilniaus pagrobimą, Lietuvos de jure pripažinimą ir kitus Lietuvos gyvenimo žymesnius įvykius.

Viename spaudos parodos skyriuje norima atvaizdouti išeivijos nuopelnai ir aukos Lietuvai. Kitame skyriuje projektuojama užsienio lietuviai savo naujosios tėvynės darbe. Numatomas ir dar vienas skyrius Kur musiškių nėra? Čia bus surinkti atvaizdai: iš viso pasaulio krašto lietuvių gyvenimo, apie lietuvius ne tik žinomose lietuvių kolonijose, bet ir tokiuose tolimuose kraštuose, kaip Australija, Indo kinai, Persija, Pietų Afrika ir kt. **Tsb.**

Kaune Rengiama Didelė Meno Paroda

Pirmojo pasaulio lietuvių kongreso proga, Kaune rengiama didelė Lietuvos Meno paroda. Ji norima padaryti didžiausia meno paroda, kokios Lietuvoje dar nebuvo.

Dėl to jau dabar busima paroda yra gana didelis susidomėjimas. Joje dalyvaus beveik visi Lietuvos dailininkai su geriausiais kuriniais.

Atvykusieji į pirmąjį kongresą visų kraštų lietuviai turės gražios progos arčiau susipažinti su Lietuvos menu ir jo laimėjimais. Parodai ir laikas parinktas kuo patogiausias, nes jis bus nuo rugpiučio 10 d. ligi rugsėjo 10 d., t.y., tęsis visą mėnesį.

Po šios didžiulės parodos, Lietuvos dailininkai savo meno kurinių parodas surengs Maskvoje, Estijoje ir Latvijoje. Tai bus irgi pirmosios didžiulės lietuvių meno parodos užsieniuose.—**Tsb.**

Ginčas Del Adomo Mickevičiaus Namuko

Aštuoniolikto amžiaus pabaigoje ir 19-jo pradžioje gyveno garsusis lenkų poetas Adomas Mickevičius. Jis buvo lietuviškos giminės, kilęs iš Naugardelio apylinkės. Savo raštuose Adomas Mickevičius visur apdainuoja Lietuvą ir jos garsiąją praeitį ją aukština ir reiškia savo gilią meilę savo tikrajai tėvynei. Viename savo didžiausių kurynių "Ponas Tadas" didysis poetas net taip sako apie Lietuvą: "Lietuva tėvynė mano. Tu esi brangi man kaip sveikata.

Dar jaunas budamas Adomas Mickevičius mokytojavo Kauno gimnazijoje. Tuo laiku Kaunas buvo dar nedidelis miestelis, bent 10 kartų mažesnis už dabartinį Kauną. Mickevičius labai mėgdavo gražias Kauno apylinkes. Jis daug savo eilėraščių parašė toli už miesto, slėnyje, sėdėdamas ant akmens. Dabar tas slėnis ir akmuo pavadinti Adomo Mickevičiaus slėniu. Akmuo dabar yra virtęs istorine retenybe. Šie faktai jau galutinai Lietuvos mokslininkų ištirti ir patvirtinti. Tačiau dar neištirtas vienas Adomo Mickevičiaus gyvenimui vienas svarbus dalykas: butent kur Kaune didysis poetas gyveno. Vieni mano, kad jis gyveno dabartiniame Senajame mieste greičiausiai Rotušės aikštėje. Kiti tvirtina, kad Adomas Mickevičius gyveno tuometiniame Kauno užmiestyje. ties dabartiniais Vytauto Didžiojo universiteto rumais. Paskutinieji tvirtintojai net nurodo ir tą namuką. kuriame tariamai gyveno Ad. Mickevičius. Ir tą namuką jie norėtų laikyti istoriniu. Tačiau jis labai išsikyšęs į gatvę ir trukdo šios dalies miesto judėjimui.

Kauno miesto savivaldybė nori tą namuką nugriauti, tačiau Ad. Mickevičiaus gerbėjai, kurie tvirtina, kad jis tenais gyvenęs namuką laiko istorine brangenybe ir del miesto savivaldybės užsimojimų kelia triukšmą. Reikalui išaiškinti ar tame namukyje tikrai gyveno Ad. Mickevičius ar ne, Kauno miesto burmistras neseniai kreipėsi į prof. M. Birgišką. Mat, M. Biržiška Lietuvoje yra laikomas žymiausiu Ad. Mickevičiaus gyvenimo žinovu. Jeigu M. Biržiška patvirtins, kad tame namelyje Ad. Mickevičius tikrai gyveno, tai jis bus tinkamai apsaugotas. Jeigu pasakys, kad negyveno, tai namelis bus nugriautas.

Lietuvos Gyvulių Ukio Sunkumai

Birželio pabaigoje Kaune buvo metinis stambiausias mėsos gamybos įmonės "Maisto" akcininkų susirinkimas. Jame paaiškėjo gyvulių ukio ir mėsos gamybos padėtis Lietuvoje. "Maisto" valdybos pranešimuose buvo nustatyta, kad praeiti metai Lietuvos mėsos gaminiams dar labiau susiaurėjo. Dar krito kainos gyvuliams ir mėsos gaminiams. Rinkų susiaurėjimas palietė nė tik gyvų kiaulių ir kiaulienos bet ir taip pat galvijų ir jautienos išvežimą į užsienius.

Praeitais metais Lietuvos mėsai visai užsidarė Vokietijos ir Italijos rinkos. Labai susiaurėjo Prancuzijos, Belgijos, Austrijos ir Čekoslovakijos rinkos. Gerokai buvo sumažintas lietuviško bekono įvežimas ir į Angliją, nors Anglija buvo ir tebėra pati svarbiausia rinka Lietuvos mėsos gaminiams. Šiek tiek geresnė padėtis yra arklių rinkoje. Pastaraisiais metais jų išvežimas į užsienius yra maždaug vienodas. Beveik visas tinkamas išvežimui arklių prieauglis yra superkamas. Į Rusiją Lietuvos gyvulių išvežimo sąlygos buvo kiek geresnės. Tačiau ir Rusijos rinka turi savo sunkumų. Svarbiausia tai, kad nėra nuolatinių užsakymų, o tik atsitiktini. Visi šie sunkumai smarkiai besiplečiančiam Lietuvos gyvulių ukiui sudarė didelį smugį.

Iš viso praeitais metais Lietuva į užsienius bekonų išvežė už 27.600.000 litų. Į Angliją šiemet bus galima įvežti tik 160.000 kiaulių it tai yra 75.000 kiaulių mažiau negu praeitais metais.

Į Rusiją lašininių ir bekoninių kiaulių galima išvežti apie 100.-000. Šiemet taip pat numatoma, kad iš ukininkų bus galima supirkti 370.000 kiaulių, kurių arti pusės bus bekoninių.

Taip maždaug atrodo Lietuvos gyvulių ukio padėtis. Matoma, kad ji suranda gana daug sunkumų. Tie sunkumai atsirado iš kitų kraštų. Nuo jų turi nukęsti ir Lietuvos ukininkai.

Ligšiol "Maisto" bendrovės reikalus vedė J. Lapėnas. Gi šiame susirinkime "Maisto" pirmininku buvo išrinktas Lietuvos žemės ukio rumų direktorius agronomas J. Tallat-Kelpša. **Tsb.**

Kaip Lietuvos Jaunimas Raginamas Taupyti

Lietuvoje taupumas kasmet plečiasi. Kiekvienais metais lapkričio 1 d. surengiamos taupymo dienos. Suaugę žmonės, nežiurint visų ukiškų sunkumų, jau dabar turi sutaupę keliasdešimts milijonų litų.

Dabar ir jaunuomenė raginama taupyti juodai dienai. Mat suprantama, kad iš mažens jaunimas papratęs taupyti išaugs naudingais krašto piliečiais. Todėl žmonės, ir sunkiems laikams atėjus, nebus našta nei valstybei, nei visuomenei, nei savo giminėms. Jaunimui taupymą palengvinti valstybės taupomosios kasos išleido taip vadinamus taupomuosius ženklus po 5, 10, 20 ir 50 centų. Tuo budu, duodama gražios progos ir neturtingiems taupyti. Norėdamos paskatinti didesnį jaunimo skaičių rimtai taupyti, Valstybės taupomosios kasos geresniems taupytojams skiria dovanas. Jas gali gauti visų mokyklų mokiniai ir kiti jaunuoliai, kurie dar neturi 17 metų amžiaus. Taupymo dovanos yra: amžinosios plunksnos, vertingos knygos, įvairios mokslo priemonės, sporto įrankiai ir pagyrimo lapai. Pažymėtina, kad jau ligi šiol laiko Lietuvos jaunuomenė turi sutaupius į daugiau kaip 400.000 litų pinigų.

Martyno Yčo Atsiminimai

Lietuvos literaturoje vertingesnių senesnės kartos veikėjų atsiminimų dar mažai tėra. Lietuvos laikraščiai vis pranešdavo, kad netrukus knygų rinkoje pasirodys žinomojo Lietuvos veikėjo dr. Martyno Yčo atsiminimai. Jų buvo laukta su susidomėjimu, nes autorius prieš karą ir karo metu buvo labai žymus Lietuviško darbo organizatorius bei vadovas ir todel turi ką papasakoti. Ir ištiesų, jo pirmoji atsiminų knyga (viso bus keturios knygos) yra įdomi ir vertinga. Jis aprašo Lietuvos gyvenimą prieš pat Didįjį karą, savo ir dr. J. Basanavičiaus kelionę į Ameriką Tautos Namų Statybai aukoms rinkti, Rusijos Dumos posėdžių ir įtemtą nuotaiką prieš pat Didįjį karą. Toliau M. Yčas žada dar aprašyti jo visą veiklą Didžiojo karo metu, lietuvių gyvenimą, Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir Lietuvos gyvenimą ligi steigiamojo seimo. Šie atsiminimai yra įdomesni už įdomiausius romanus ir del to Lietuvoje turi didelį pasisekimą.

M. Yčas didelę knygos dalį skiria aprašymui savo kelionės 1913 metais su dr. Basanavičium po lietuvių kolonijas Amerikoje. Tais aprašymais nušviečiamas prieškarinis amerikiečių visuomeninis gyvenimas bei veikimas; įvairiais atsitikimais suminėta daugybė Amerikos lietuvių veikėjų ir pan. Knyga didelio formato 240 puslapių, paveiksluota labai gražiai išleista. Kaina Lietuvoje 5 litai. Kas Amerikoje šią knygą norėtų įsigyti gali parašyti laiškutį (Kaunas Martynui Yčui) ir knygą gaus per paštą, ją atsiimdamas sumokėjęs vieną dolerį. Tsb.

Apie Lietuvos Laisvės Varpą

Žurnalas "Laiko Žodis" Kaune įdėjo gražų straipsnelį apie amerikiečių Lietuvai Padovanotą Laisvės Varpą. Čią tą straipsnelį paduodame, kad prisimintume amerikiečių anų laikų reikšmingąją Lietuvai dovaną. "Laiko Žodis" rašo:

"O Skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad Laisvės nevertas, kas negina jos". — toks reikšmingas užrašas puošia Laisvės Varpą, kurio garsai skamba kiekvienų didelių iškilimių ir žymių tautos momentų proga. Radio dėka, tas garsas skamba ne tiktai Kaune, bet ir po visą Lietuvą ir toli už jos ribų. Ir dažniau turėtumėm prisiminti didingą tos Laisvės Varpo simbolišką reikšmę, nes jis reiškia visų lietuvių vienybę Lietuvos laisvės ir gerovės vardan. Ne tik Lietuvos lietuvių, bet ir visame pasaulyišskaldytųjų musų tautiečių, kadangi tas varpas savo kilme susieja Lietuvą su jo sunumis tolimoj Amerikoj.

Vos tik atgimė Lietuva, amerikiečiai lietuviai subruzdo kaip įmanydami remti savo senąją tėvynę, ypač gelbėdami ją lėšomis. Tad ir kilo mintis apie Laisvės Varpą paėmus pavyzdį iš garsiojo Filadelfijos varpo, kuriuo buvo skambinta paskelbiant Amerikos Jungtinių Valstijų nepriklausomybę 1776 m. Bet prieš Laisvės Varpą atvežant padovanoti Lietuvai, jis daug patarnavo renkant lėšas Lietuvai atstatyti. Laisvės Varpas buvo vežiojamas po įvairias lietuvių kolonijas ir jo garsai pavirto į daugelį tukstančių dolerių, kurie ėjo Lietuvai sušelpti. Už paskambinimą Laisvės Varpu mokėjo po 5 dolerius, du kartu paskambinus 10 dolerių ir t. t. Laisvės Varpo komitetas, kuris įsikurė Čikagoj su žinomuoju veikėju advokatu J. I. Bagdžiunu priešaky, išleido griaudingą plakatą, kurs vaizdavo Lietuvą moters pavidale rodančią į karo griuvėsius ir nukankintus žmones. "Lietuvi, Lietuvi. Ar išgirsi Balsą Savo Motinos Lietuvos Šaukiančios pagalbos. Ar išklausysi Jos Maldavimą?"— skelbė plakatas savo užraše. Toliau ėjo žodžiai iš Lietuvos lupų: "Priešai iš visų pusių naikina ir terioja mano kraštą ir skriaudžia mano žmones. Amerikiečiai, Sunai ir Dukters, ar leisite savo tėvynei pražuti?" Ir jau žemai buvo raginimas: "Užskambink Lietuvai laisvę savo gausia auka ir buk įtrauktas į amžiną Lietuvos Laisvės Varpo garbės knygą". Čia pat atskleista garbės knyga su eile žymių aukotojų pavardžių.

Toks amerikoniškas propogandos budas mums gal nepaprastas, bet jis turėjo didelės reikšmės ir sužadino daugybę Amerikos lietuvių prisidėti savo doleriais prie Lietuvos laisvės iškovojimo. Ir tai juk vienas iš daugelio pavyzdžių kur amerikiečiai nešė dovanas Lietuvai. Atsiminkim tik taip nesenąjį "Lituanicos" skridimą, kurį amerikiečiai taip pat savo propagandos budais ir savo doleriais suorganizavo, o dabar ruošiasi jį pakartoti.

Laisvės Varpas 1919 m. birželio 8 d. Čikagos didžiausio teatro patalpoj buvo pašventintas laike Amerikos lietuvių seimo, dalyvaujant 700 žmonių. Per šias iškilmes simboliškai buvo atvaizduota Amerika perduodanti Laisvės Varpą Lietuvai. Ameriką vaizdavo p. Drangelienė, o Lietuvą p. Staniulytė — Čerienė. Jos deklamavo atatinkamus eileraščius ir p. Čerienė pirmą kartą paskambino Laisvės Varpu, o visa 7000 žmonių minia susijaudinusi giedojo Lietuvos himną. Tai buvo įspudingas momentas ir nebuvo žmogaus, kurs nebutų verkęs.

Dabar jau 15 metų Laisvės Varpas skamba Lietuvoj. Pirma jis buvo Senajame karo muziejaus bokšte, o dabar perkeltas į naująjį Vytauto Muziejaus bokštą. Juo skambinama per Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių iškilmes, Laisvės Varpui skambinant laimingi Lietuvos ateičiai pradedami nauji metai. Visos žymios sukaktuvės didelių tautos darbuotojų laidotuvės. Visi žymesni Lietuvos įvykiai palydimi Laisvės Varpo garsų.

Lietuvos Šokėjai Vyksta į Anglijos Karaliaus Iškilmes

Pernai Londone viešėjęs Lietuvos baletas susilaukė gana daug gražių atsiliepimų iš Anglų visuomenės. Gražių atsiliepimų jis gavo ir iš karališkosios šeimos narių. Dabar, sąryšy su Anglijos karaliaus Jurgio vainikavimo 25 metų sukaktuvėmis, Lietuvos šokėjai yra pakviesti į karališkus rumus, kuriuose bus įvairių pasaulio tautų tautiškų šokių parodymas. Tikimasi, kad Lietuvos šokėjai sugebės savo tautos meną gražiai atstovauti.

Kokia Lietuvos Darbininkų Buklė Latvijoje

Kaip žinome, šiemet į Latviją vasaros laukų darbams išvyko keli tukstančiai Lietuvos darbininkų. Tačiau kai kurie išvykę darbininkai nusiskundžia blogomis darbo sąlygomis ir blogu išlaikymu. Jau nemažas darbininkų skaičius, del šių priežasčių nutraukė sutartis ir sugrįžo į Lietuvą. Lietuvos darbininkų buklę Latvijoje ištirti šiomis dienomis Lietuvos vyriausybė pasiuntė savo atstovą. Jeigu pasirodytų, kad iš tiesų darbininkai Latvijoje skriaudžiami, tai Lietuvos vyriausybė darys atatinkamų žygių savo žmones nuo tų skriaudų apginti. — **Tsb.**

Sovogistas – Užgauliojimo Žodis

Neseniai del kažin ko susipyko du Klaipėdos gyventojai. Vienas antrą pavadino sovogistu (sovogistais vadinami priešvalstybinės Neumanno partijos nariai, kurių garsiąją bylą nagrinėjo Lietuvos kariuomenės teismas). Del šio pavadinimo vienas susipykusių įsižeidė ir byla atsidurė teisme. Teismas rado, kad sovogistas yra užgauliojimo žodis. Vadinasi, sovogistas Klaipėdos krašte jau virtęs keiksmo žodžiu.

NAUDOKIS ŠIAJA PROGA

Prisiųsk mums $2.00
O gausi 400 puslapių knygą
20 AMŽIAUS KARAS
Audimo apdaruose, vertės $1.00

Ir prie tos dar $4. vertės kitokių knygų
ir visos skirtingos

Apie Politiką, Ekonomiją, Socialogiją, Istoriją, Apie Pasaulinį karą; taipgi ton sąskaiton įeina įvairios pasakos, belitristika, poezija, juokai, sapnininkas, kiromantija, monai ir visokios kitokioos čia nesužymėtos knygos, kurias galima įsigyt šiame knygų išpardavime.

Įdėk konvertan $2.00 ir pasiųsk žemiau pažymėtu adresu, o mes pasistengsim tuojau pasiųst $5.00 vertės knygų išskaitant persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvis
10 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos
ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Street
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Syki Pavalgyt ir Pasisveikuot Naujai Įrengtuose Pudelėse.
49 Millbury Gatvės

High-Test Range &
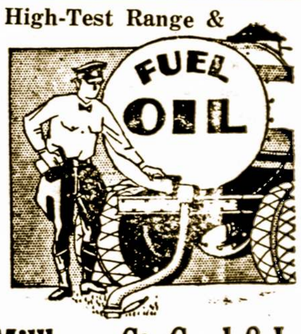

Millbury St. Coal & Ice
COMPANY
Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631
Visokios Rušies Angliai
NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MĖLYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALIŠKUMAS
Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui
JONAS KIELA
441 Millbury St., Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery
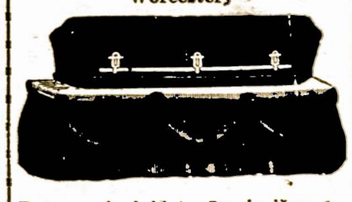
Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898
340 HARDING STREET

BRANGŲS LIETUVIAI IŠEIVIAI!

1935 metai yra itin reikšmingi. Nepriklausomos Lietuvos laikinojoj sostinėj Kaune rugpiučio 11-17 d. įvyksta I-asis Pasaulio Lietuvių Kongresas, kurio metu bus nustatytos gairės tolimesniam Lietuvos visuomenės ir pasaulio lietuvių išeivių bendradarbiavimui.

Tų didžių įvykių proga, Nepriklausomos Lietuvos jaunimas džiaugiasi galėsiąs geriau pažinti išeivius lietuvius, jų gyvenimą ir rasti daugiau priemonių ir sąlygų bendram kulturiniam darbui, iš kurio jaunimas semia sau jėgų ir pasiryžimo savo ateities uždaviniams įvykdyti.

Tų uždavinių esama labai svarbių. I-asis Pasaulio Lietuvių Kongresas negali buti sušauktas Vilniuje — Lietuvos sostinėje. Dar Vilnius tebėra svetimų okupantų rankose ir lietuviams vilniečiams neišaušo laisvės rytas.

Jau metai, kai N. Lietuvos jaunimas be pažiurų ir įsitikinimų skirtumų ryžosi priartinti Vilniaus atvadavimo valandą. Jis organizuotai atėjo į talką Vilniaus Geležiniam Fondui, kurio tikslas: surinkti geležinį atsargos kapitalą pavergtos sostinės ir Rytų Lietuvos žemių vadavimui padėti lietuviams vilniečiams išsilaikyti prieš tiprią nutautinimo akciją, iškovoti tame krašte sau priklausančias teises ekonominėj, kulturinėj srityj.

Prie Vilniaus Geležinio Fondo Centro Komiteto Kaune susidarė VGF Centro Jaunimo Sekcija, į kurią įeina jaunimo organizacijų centro vadovybių atstovai iš: L. Skautų S-gos, L. Šaulių S-gos, JUR (Jaunųjų Ukininkų Ratelių), L.T.J. "Jaunoji Lietuva" S-gos, L.K.J. "Pavasaris" S-gos, Vytauto Didžiojo Universiteto akademinio DULR skyriaus, V.D. Uu-to akademinių grupių: Ateitininkų S-gos, "Neo-Lithuania", Varpininkų S-gos.

Šios sekcijos tikslas organizuoti kulturinę VGF propagandą, platinti Vilniaus pasus ir Vilniaus ženklelius ir patraukti į šį darbą visą liet. jaunimą.

Vilniaus Pasas tai nepaprasta paveikslų knygelė su Vilniaus miesto gražiais vaizdais. Jis turi daug gilesnę prasmę. Tai musų teisių į Vilnių simbolis — ženklas. Kas turi Vilniaus pasą — tas yra Vilniaus fronto karys, kas įklijuoja į Vilniaus pasą ženklelį, tas įgyja teisių į amžiną Lietuvos sostinę. Jis yra sostinės ir pavergtų Rytų Lietuvos žemių tam tikros dalies savininkas.

Šiais metais laikinojoj sostinėj Kaune ir provincijoj miestuose, miesteliuose ir kaimuose buvo suruošti VGF Jaunimo Vajai, kuriems talką sudarė organizuotas jaunimas.

VGF J. Vajai pavyko: gauta nemaža pajamų ir naujų VGF rėmėjų (įsigyjusiu Vilniaus pasus).

Pradėjęs šį darbą nuo savęs, organizuotas N. Lietuvos jaunimas, tuo tikslu susitelkęs į VGF C. Jaunimo Sekciją, visų čia pasirašiusių atstovų organizacijų vardu prašo visą lietuvių išeivių jaunimą ateiti į talką Vilniaus Geležiniam Fondui: suruošti pagal vietos sąlygas VGF jaunimo vajus su kulturiniais tų vajų minėjimais, kur galima, paįvairinant programas paskaitomis, koncertais, deklamacijomis.

Tegul nelieka nė vieno lietuvio išeivio, kuris neturėtų Vilniaus paso ir nebutų įklijavęs metams bent vieno Vilniaus ženklelio. Tegul svarbųs lietuvių tautos reikalai sujungia tampriais ryšiais visą jos jaunimą. Tai yra musų kelias į naujus laimėjimus.

Visos išeivių lietuvių organizacijos, susivienijimai ir kitokie lietuvių organizuoti kolektyvai (mokyklos) prašomi pranešti VGF C. Jaunimo Sekcijai (Kaunas, Duonelaičio 9a) apie savo dalyvavimą tame darbe). Taip pat pažymėti vadovybių sąstatus, veikimo vietą ir kt.).

V. Vrubliauskas-Žvirblis, VGF K-to atst. ir Jaun. Sekc. Pirm.
A. Kupcikevičius, Vilniaus Geležinio Fondo K-to atstovas;

V. G. F. Jaunimo Sekcijos Nariai:
K. Majauskas, L. Skautų S-gos atst.
Vl. Kukučionis, L. Šaulij S-gos atst.
Agr. Vl. Tiškus, JUR atst.
J. Povilauskas, L.T.J. "Jaunuoji Lietuva" atst.
A. Valaitis, L.K.J. "Pavasaris" S-gos atst.
M. Ruseckas, akad. DULR atst.
J. Giedraitis, V.D.U. ateitin. s-gos atst.
B. Nemickas, V.D.U.K! "Neo-Lith."
J. Balčiunas, V.D.U. Varpininkų s-gos atst.

Bendras Piknikas

"Amerikos Lietuvio" Naudai Rengia Vietos Draugijų Veikėjai ir Palankųs Spaudos Palaikymui Asmenys

Sekmadienį, Rugpiučio - August 11, 1935

PIKNIKAS PRASIDĖS TUOJAU PO PIETŲ

Juozo Babrausko Ukyje

LEICESTER, MASS.

Programa Susidės iš Prakalbų, "Aušrelės" choro dainų, muzikos, šokių ir įvairių sportų, virvės traukimo. Bus valgių ir gėrimų. Visus Nuoširdžiai užprašo dalyvaut,

RENGIMO KOMISIJA

Arėjas Vitkauskas

POEZIJOS ALBUMAS

Niekuomet aš nevertinau tos gražios knygutės su švaručiais storo popierio lakšteliais, į kuriuos paprastai jaunos "panelės" prašo "ką nors" įrašyti. Gal todėl man ypatingo pasigerėjimo poezijos albumas neteikdavo todėl, kad jį aš įsivaizduodavau kaip prabangos daiktą. O mano gyvenime, mano jaunystėje, prabangos nebuvo ir visa tai, kas rodė kitų prabangą, manyje kėlė svetimumo jausmą. Niekas manęs nebutų pagyręs, jeigu bučiau namie "užsivedęs" tokią knygutę su odiniais viršeliais ir su kokiu nors piešinėliu ant priešakiniojo. Taip pat niekas nebutų atėjęs, kaip pas kitus ar pas kitas, ir nebutų "ką nors" mano prašomas į tą albumą įrašęs, nes mano bičiulių tokių nebuvo, tikriau — bičiulių nebuvo... Aš pats bene esu kam nors rašęs į albumą, bet tą dariau tik todėl, kad manęs prašė, o prašė todėl, kad visų prašė. Tiesa, gal esu parašęs ką širdingesnio savo jaunystės vienai svajotinei, bet ir tai rašiau tik prašomas, o ir pati svajotinė, kaip senai esu įvertinęs dabar, nebuvo tuo, kas galėtų mane apdovanoti tobulai laimingais atsiminimais...

Ir vis tik, štai, dabar aš labai norėčiau turėti gražų poezijos albumą. Kokį nors su švelniais viršeliais ir kokiu nors ramučiu nesudėtingu, mano vidų reiškiančiu paveiksliuku ant priešakiniojo. Aš turėčiau ką tokiai knygutei pasakyti. Dabar, šį akimirksnį, aš suprantu, kad pats reikalas turėti albumą yra, bet drauge galiu pasakyti, kad albumas paprastai nėra toje vietoje, kokioje turėtų buti. Na, pasakykite, ar gali ką kilnaus turėti savyje albumėlis, visas prirašytas pripuolamai paprašyt asmenų, dažniausiai materialistų, kurie vis tik tokiais atvejais nori save parodyti švelnių jausmų žmonėmis... Neveltui esu kai kam įrašinėjęs pašaipingų žodžių. Juos taikiau tiems pilvo ir pinigų atstovams, kurie tą albumą paims...

Žiurint į atskiro žmogaus gyvenimą, nėra reikalo manyti, jog koks albumėlis yra tuščios visuomenės prietaras. Tai gali buti labai geras "širdies papildymas". Į albumą reikia rašyti tą, kas labiausiai paveikia žmogų arba tuos žodžius kurie sukelia gražiausius atsiminimus. Dabar suprantu, kad išrašytos kokios nors eilės albumėlyje yra nereto turėtojo širdies dalimis. Jis jas surinko gyvenime ir sudėjo į vieną vietą — malonų, švelnų albumėlį... Bet tuomet aš labiau tikiu turinio ir reikšmės nuoširdumu ne tų puošnių albumėlių, kuriuos turi tuščiagalvės "panelės", bet daug daugiau noriu įmatyti jausmo tuose paprastuose sąsiuviniuose, kuriuos turi kartais bemoksėes kaimo mergėžėlės, mėgstančios gražias eiles ir lakius žodelius. Jos nuoširdžiau juos pasirenka ir į vieną vietą bloga rašysena surašo.

Albumėlio širdingą reikalą pajutau dabar, kai gyvenimas, nebekartą žiauriai mėtęs mano širdį, vėl paėmė ją į savo piktumu kaustytus nagus. Tose valandose, kai tikrinau visą savo gyvenimą ir beveik visai neradau jame šviesių valandėlių, grynai paties gyvenimo man dovanotų, aš atsiminiau vieno poeto eiles. Tas poetas, matomai, taip pat praėjo sunkų gyvenimo kelią ir savo nelaimėje aš pamačiau, kad jis yra mano bičiulis. Atsiminiau, kad senų žurnalų rinkinyje yra man senai patikusios eilės, kurias ypatingai panorau vėl perskaityti, kai mano akiračiai atrodė visai debesų apgulti. Ir aš susiieškojau tuos puslakščius, iš kurių dvelkė senos spaudos kvapas, bet perskaitytos eilės mano ištroškusioje dvasioje taip kaip grasus upelis nučiurleno — jos tokios pačios gyvos ir naujos, kaip jas rašė poetas. Ir taip artimos mano nelaimės bičiulio ano poeto mintys, kad mane ima eiklus noras turėti sau albumėlį, kuriame galėtų rasti vietos tos ir kitos panašios pasitaikysiančios eilės bei mintys. Žurnalų rinkinys ne mano, juo reikės atiduoti, o albumėlyje visuomet rasčiau savo šaltinėlį besrovenantį, nes jausmai yra nemirštami. Tik gyvenimo dulkėtu keliu einant kartais atrodo, jog jie miršta.

Neturiu už ką įsigyti albumėlio, tai išsirašau čia tai, kas man miela, artima, kas primena kito žmogaus praeitus gyvenimo kelius. Aš rašau. Kad skambėtų, pirma — originalą.

Stichotvorenije

Ja poviedal bezbrežnomu moriu
Pro velikija mūki moji, —
I ono mnie otvietilo niežno
Tichim pleskom privietnoj strujy.

* * *

Ja poviedal svobodnomu vietru,
Kak mnie dušno na sviete — i on
Mnie prinios blagodatnuju sviežest
Iz daliokich volšebnych storon.

* * *

Ja poviedal vietvystym derevjam
Pro tomlenje mojo — i ony
Pospiešyli menia ubajukat
Tichim šelestom v čūdnoj tieny.

* * *

Ja poviedal goriačemu solncu,
Čto nevyžu ja svietlago dnia —
I ono lučezarnoju moščju
Osvietylo, sogrielo menia.

* * *

Ja skazal čelovieku — sobratu
O mojom bezotradnom puty —
I, požav kak to stranno plečami,
Pospiešyl on podalše uity.

Taip rašo Petras Veinbergas. Ar nepasidžiaugs kiekvienas, kas kenčia vienatvę, nors tarp žmonių daugybės gyvena, tais gražiais žmogiško skausmo atvaizdavimai.

Eilės

Aš papasakojau beribei jurai
Apie mano didžias kančias, —
Ir ji man eiklai atsakė [jimu.
Tyliu sveikinamos srovės supliaukšė-

* * *

Aš papasakojau laisvam vėjui,
Kaip man trošku pasaulyje — ir jis
Atnešė man gaivinamą grasą
Iš tolimų užburtų šalių.

* * *

Aš papasakojau šakotiems medžiams
Apie mano kamavimasi — ir jie
Paskubėjo mane užliuliuot [unksynje.
Tyliu šnarėjimu stebuklingame pa-

* * *

Aš papasakojau karštai saulei,
Kad nematau aš šviesiosios dienos —
Ir ji spinduliuota galia
Nušvietė, sušildė mane.

* * *

Aš pasakiau žmogui broliui
Apie mano liudną kelionę —
Ir, kažin kaip keistai patraukęs pe-
Paskubėjo jis toliau nueiti. [čiais.

Taip, sena tiesa tebegalioja, kad bičiulio žmogaus nerasi. Su tokia mintimi butų persunku gyventi, bet yra ir prošvaisčių, kurios teikia gyvybės jėgos.

Štai, tas pats Veinbergas kitoje vietoje rašo apie žmogų bičiulį, apie bičiulį moterį. Tas jo eiles aš pirma ir radau ir jos man pirmiausiai įsmigo giliai į dvasią. Parašytasias eiles jau paskiau radau. Dabar išėjo gražus suderinimas. Dalis vainiko, iš žmogaus skausmo pinto. Čia — to vainiko antras užsukimas. Pirma matėme anose eilėse.

Ženščinie – Drūgu

(A. P. Z.)

V dny tiažkich dūm i zloj trevogi,
Kogda, razbyt i odinok,
Sredy pokritoj tmoj dorogi
Stojal ja, gliadia — ogoniok
Ne zablestyt-li chot na vremia,
Ne dast-li svieta i tepla
Dūšie, sognūvšeisia pod bremia
Tosky, bezvierija i zla, —
V tū viečnopamiatnuju poru
Ja vstrietil vas. Pokornyj vam,
Privietno laskovomu vzoru,
Serdečno drūžeskim slovam,
Ja vnov voskres dūšoj i tielom
I, ves žvitelno sogriet,
V kakom to upovanji smielom
Pošiol vperiod...
Ach mnogo liet
Prošlo s tiech por. Za eti gody
Na doliu vypalo mojū
Vnov mnogo goria i nevzgody...
No esli ja eščio stojū
Nesokrušajemyj volnoju
Mojei buntujuščej sudby, —
To potomu, čto v y so mnoju
V minuty goria i borby;
Čto vy vračujuščej rukoju
Do ran kasajetes moych,
Kogda neznaju ja pokoju
Ot bezpoščadnoj boli ich...
Ipora dielom i slovami
Vy mnie v pečalnom bytiy,
I vsiūdu sliedujut za vami
Blagoslovlenija moy...

Tuo poeto bičiuliu moterimi aš senai sužavėtas. Kaip smagu, kai atsimeni, kad vis tik dar yra ir yra pasitaikę žmonių tarpe ir žmonių... Kaip kančios, bičiulio beieškant, yra tos pačios mano, kaip poeto kalbančio iš senų žurnalų puslakščių, taip vienodai aš laiminu dvasioje tą bičiulį, kurį jau turėjo poetas ir kurio aš neturiu, bet pamirštu apie tai, kai šias eilutes skaitau:

Moterei Bičiuliui

Sunkių minčių ir pikto nerimo dieno-
Kai, sumuštas ir vienišas, [se,
Viduryje, tamsos apsupto kelio
Stovėjau aš, žiurėdamas — ar ugnelė
Nesuspindės nors laikinai,
Ar nesuteiks šviesos ir šlumos
Sielai, palinkusiai po ilgesio,
Nepasitikėjimo savimi ir pikto sunku-
Tuo amžinai atmintinu laiku [mu,—
Aš sutikau jus. Atsidavęs jums,
Maloniai sveikinamam žvilgsniui,
Širdingai bičiuliškiems žodžiams,
Aš vėl prisikėliau siela ir kunu
Ir, visas gaivinamai sušildytas,
Su kažin kokiu drąsiu pasitikėjimu
Nuėjau pirmyn...
Ach, daug metų
Praėjo nuo to laiko. Per tuos metus
Man teko pažinti
Vėl daug sielvarto ir rupesčių...
Bet jeigu aš dar stoviu
Nesudaužomas mano maištingo
Likimo bangų, —
Tai todėl, kad jųs su manim
Sielvarto ir grumtynių valandėlėse;
Kad jųs gydančia ranka
Kiečiate mano žaizdas,
Kai aš nežinau ramybės,
Nuo jų negailestingo skausmo...
Parama darbu ir žodžiu
Jųs man liudname likime,
Ir visur eina paskui jus
Mano laiminimai...

O, moterie, kame tu esi tokia, kuri liepi vyrui užmiršti vyro kunišką prigimtį ir savo tikru bičiuliškumu nušviesti jam gyvenimo kelią. Aš tavęs tokios visą gyvenimą nemačiau ir buvau nustojęs tavimi tokia tikėti, bet tu švistelėjai man pirmą kartą, nukamuotam, nusivilusiam. Ir vis tik, kaip gyvenimo žodžiai sako, tu bene busi vėl tik mano gyvenimo klaida ir po neilgo laimingo pasigerėjimo gyvenimu aš vėl metamas į žmonių sukurtų biaurybių ir gyvuliškų aistrų jurą... Taip trumpai žydėjusi svajonė, įgavusi žemės kuną ir liepusi man užmiršti savo žemišką kuną, eini nuo manęs, palikdama vėl be vilties ir be šviesėlės ateityje. O taip — todėl, tur but, kad tu nebuvai tas bičiulis, kuris tikras ir vienintėlis vis tik lieka šiose mano bičiulio poeto eilėse. Mano ir jo vienodas skausmo kelias ir gal, gal, bus vienodas ir žmogus ramintojas...

Albumėlio su tikrai parinktomis mintimis, žinoma, "panelės" negalėtų taip lengvai bet kam rodyti ir prašyt jame padėt savo ranką, taip pat albumėliui su tikrai širdingomis parinktomis mintimis ne vieta svečių matomoje lentynėlėje, todėl ir aš savo albumą — šiuos žodžius nenoriu bet kam rodyti, kas nesupranta daugiau, kaip "pinigas". Aš prie savo įrašytų eilių šiame albumėlyje (tikro, su viršeliais albumėlio neturiu už ką nusipirkti) nenoriu leisti dėti bet kam iš besitenkinančių virškinimo ir panašiais smagumais savo rankos, kad "ką nors" nuo savęs parašytų. Mano šis albumėlis — man ir mano bičiuliui, kuris ateis. Gali į jį dar pažvelgti tie, kurie panašiai albumėlį vertina...

Vilčatava, nuo V. D. m. 500 m.

"AFORIZMAI"

Medinių vinelių batams gamintojai parenka medį, kurį geriausiai (daugiausiai) butų galima skaldyti. (Esą, medinės vinelės geresnės už naugines). Bet, turėdami mintyje adatą, grįšime prie to paties, nes geriausiai skaldomas daiktas yra adata — iš jos lengvai priskaldomi vežimai... * * *

Aforizmas — tas, kas išsisunkia, kai proto delnas suspaudžio minties pintį...

* * *

Frakas, kaip ir pirmoji kregždė, — su skelta uodega; ir žmonės su frakais buna pirmieji (vietose)...

* * *

Žiema — vasaros uošvė...

* * *

"Adomo obuolys" po smakru yra tam, kad pamatyti, kuomet iki dugno išgertas butelis: geram gėrėjui užsivertus į save tuštinant valstybinės pusbutelį, "Adomo obuolys" turi pakilti aukštyn ir nusileisti tik vieną kartą... * * *

Automobilių ratų gumos dažnai neišlaiko jokios "kritikos" (to, kas yra ant kelio užkritę) kritenos, kritikos...: tuojau sprogsta...

* * *

Akinių stiklas — taip pat langas, tik — perarti ir prie jo negalima rvmoti....

* * *

Svajonės tikrai skraido! Pavyzdžiui: svajota vesta ir mylėta žmona, su kitu vyru išskridusi aeroplanu....

* * *

Kiekvienas žmogus — akiplėša! — kiekvienas, juk, rytą nubudęs pirmiausiai praplėšia savo akis...

Laiptai — aukštyn, lipami: primena siekimus, idealus, laiptai, kuriais žemyn esi "paleidžiamas" — niekas kitas, kaip dantuotas torturų ratas (palaikąs į didelį "kontaktą" su nugara...)...

Arėjas Vitkauskas

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyt kaipo brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parsiduoda po $4.00 ir $5.00, bet dabar, einant musų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiųsim tam, kuris mums prisiųs $1.

Am. Lietuvio Knygynas

14 Vernon St. — Worcester, Mass.

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMO KNYGĄ JAU SPAUSDINAMA

Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Šį sykį bus dapildyta kai kuriais skanumynų ir gerymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina $1.00.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Stoka Prityrusių Mašinistų

Worcesterio mašinų įrankių dirbtuvėse yra stoka mašinistų ir prityrušių mašinų operatorių. Kompanijos jau dabar samdo daugiau mašinistų, bet nesuranda užtektinai specialistų mašinistų. Norton kompanija pranešė, kad yra užtektinai vyrų, turinčių šiek tiek prityrimo, bet labai sunku surasti specialistų su daug metų prityrimo. Norton kompanija patyrė, kad kaiku rie iš mašinistų išsikraustė iš Worcesterio į kitus miestus, kur gavo darbus. Didžiuma jų buvo pirmos klesos mašinistai arba išsilavinę tam tikruose darbuose.

Heald Mašinų kompanijos generalis vedėjas, Alonzo A. Whitcomb, apskaitliavo kad vieną kartą buvo 10,000 prityrusių mašinistų Worcestery, bet per paskutinius kelis metus, skaitlius žymiai sumažėjo. To priežastis yra, kad per paskutinius kelis metus nebuvo mokinami nauji vyrai, nes neužteko darbų. Taigi, šiandien įmonėse yra stoka prityrusių darbininkų, nes seniau prityrę mašinistai laike nedarbo surado kitus darbus ir atsisako gryžti, gi į jų vietą nebuvo lavinami nauji.

John Bath kompanijos viceprezidentas J. C. Bath, patikrinęs viršminėtų kompanijų viršininkų pareiškimus, sakė, kad mašinistui ima trys metai išsilavint. Darbams sustojus nebuvo kas veikt patiem prityrusiem darbininkam, o dabar kada atsiranda vis daugiau darbų, nėra užtektinai mašinistų, kurie galėtų atlikt painesnius mekaniškus darbus.

Šiomis dieomis sovietų Rusijos valdžios atstovai davė užsakymą padaryt 16 mašinų ir ateity daugiau, Norton kompanijai. Užsakymai yra paduoti už daug tukstančių dolerių. Norton kompanija gavo daug užsakymų iš kitų firmų taipgi. Kitos dirbtuvės, Heald Macine Co. ir Leland Gifford Co. dar veda derybas su sovietų atstovais del padarymo mašinų įrankių. Pasirodo, kad rusų valdžios planas išleisti $35,000,000 Jungtinėse Valstijose nujaučiamas ir Worcestery.

Jaunuolis Dar Nepasveiko Nuo Kulkos Žaizdų

Juozas Dusevičius, 17 metų jaunuolis, nuo 24 Waverly gatvės, norėjo pasivažinėt svetimam automobilyje ir ką tik neužmokėjo savo gyvybe. Valstijos policija, bevydami jį ir jo draugą Robertą De Laurier, 18 metų francuzą, kurs gyvena adresu 63 Austin gatvės, šovė į juodu ir pataikė lietuviui į koją. Tuojaus jaunuoliai sustabdė automobilį, i š b ė g o ir pasislėpė miške. Vienok, policija juodu pagavo pakelyje, tai ir suareštavo. Tas įvyko liepos 20-tą dieną, bet dar Dusevičius nepasveiko ir gydosi ligoninėje. Jis turėjo stot prieš teismą liepos 30-tą dieną, bet kadangi neišgyjo, tai atidėta iki rugpiučio 13-tos dienos. Juodu pavogė daktaro J. J. Flynn automobilį.

SVARBI ŽINIA

Namų savininkai, Jųs galite sutaupyti 20 centų ant kiekvieno dolerio, apdrausdami savo namus nuo ugnies per L. J. Paulauską, seniausią lietuvių agentą. Tie, kurių ugnies apdrauda baigiasi, kreipkitės del informacijų.

L. J. PAULAUSKAS
Tel. 4-7957 — 10-A Vernon St.
Worcester, Mass.

Lietuvių Radijo Programas

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programo dalyviai: — Lietuvių havajiška orkestra (hawaiian) iš Stoughton, Mass. 2.— Jonas Sabaliauskas, solistas iš Worcesterio. 3. — V. Tumanis, solistas, iš Worcesterio. Akompanistė J. Karsokienė, taipgi iš Worcesterio.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDH, parašydami kaip patiko programa arba klauskite kokias dainas norėtumet išgirsti? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Farragut Rd., So. Boston, Mass.

Liet. Radio Korp.

S. L. A. Turi Naują Nuosavybę Worcester

Liepos 27, 1935, S.L.A. prezidentas Bagočius buvo Worcestery ir forklozavo Susivienijimo mortgičių ant buvusios Lozoraičio-Buivido nuosavybės (tonikinės). Paskola buvo $10,000.00, bet laike pardavimo nieks daugiau $6,000.00 neįsiųlė, ir todel Susivienijimas turėjo nuosavybę pasiimti, oficialiai įsiulus $6,-500.00. Nemokėtų taksų ir vandens buvo apie $950.00, o užvilktų nuošimčių apie $900.00. Iš to aišku, į kokius investmentus senoji S.L.A. valdyba organizacijos pinigus dėjo. Dermojiedų yra matomai daug, ir dabartinė S.L.A. valdyba turi pilnas rankas senovės klaidas atitaisyti.

Reporteris X.

Linksmas Išvažiavimas

S.L.A. 318-ta kuopa rengia linksmą išvažiavimą, kuris įvyks sekmadieny, rugpiučio 4-tą, ant G. J. Babrausko ukės, miške (prie Manville gatvės), Leicester, Mass. Čia randasi nauja svetainė del pasilinksminimo, kur grieš lietuviška orkestra. Bus šalto alučio ir užkandžių. Vieta labai patogi del sueigos su savo draugais ir pažįstamais. Todel nepamirškite virš pažymėtos datos. Dalyvaukite visi. Šiame piknike pasižadėjo abi S.L.A. kuopos dalyvaut, tad tikimasi apščiai publikos turėt.

S.L.A. 318 kp. Komisija

Pasarga: — Važiuodami imkite šiuos busus — Leicester, Spencer, Ware, Brookfield ir Springfield.

Websterio Vilnoninės Užsidarė; 200 Darbininkų Neteko Darbo

Liepos 31-mą dieną čia užsidarė vilnonės, kuriose dirbo 200 darbininkų. Luman H. Tiffany, vilnonių išdirbysčių savininkas pareiškė, kad jam geriau uždaryt pabrikas negu kad turėt kivirčius su darbininkais.

Mat, prieš uždarymą vilnonių, buvo atėjęs U.T.W. agentas Bernardas Kristopas pas Tiffany, kuriam pareiškė, kad sulig unijos skalės pas jį dirbančių darbininkų algos turi but pakeltos. Ponas Tiffany atsakė, kad užsakymai, kuriuos jis dabar išpildo yra ant taip menko nuošimčio, jog pakilimo algų klausimas išeina iš programo. O kadangi iš unijos pusės buvo pastatytas griežtas reikalavimas, tai p. Tiffany, kad išvengt darbo nesmagumus, uždarė vilnones, o per uždarymą vilnonių, 200 Webstery gyvenančių darbininkų nebetenka darbo.

Didelis Parapijos Piknikas, Maironio Parke

Sekmadienį, rugpiučio 4-tą, įvyks šv. Kazimiero parapijos metinis piknikas, kurs buna vienas iš didžiausių parengimų Maironio Parke, kas metai. Šio pikniko surengime prisidės visos draugijos prie Šv. Kazimiero parapijos ir darbštus veikėjai. Programa susidės iš dainų, muzikos, prakalbų, sportų, ir šokių. Tikimasi sulaukt daug svečių iš visos Naujosios Anglijos. Kadangi šv. Kazimiero parapijos piknikas yra labai didelis įvykis kas vasarą, Worcesterio lietuvių kolonijoje, todel ypač vietiniai lietuviai niekur kitur neišvažuoja, bet skaitlingai susirenka į Maironio Parką. Lietuviai iš arti ir toli ateikite į Šv. Kazimiero metinį pikniką, kurs bus didžiausias ir svarbiausias įvykis Worcestery šią vasarą.

Reporteris

Šv. Jurgio Draugijos Mėnesinis Susirinkimas

Šv. Jurgio pašalpinės draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienio vakare, rugpiučio 3-čią, 7-tą valandą, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Visi nariai malonėkite imti dalyvumą šiame susirinkime, kadangi turime daug reikalų aptart. Ypač svarbus reikalas yra surengimas metinio išvažiavimo, kurs įvyks sekmadienį, rugpiučio 18-tą, Jurgio Babrausko ukio naujoje svetainėje, Leicester, Mass. Čia yra labai puiki giraitė. Galėsime praleisti laiką labai linksmai.

Reporteris

Pripažinta Atlyginimas Už Sužeidimą

Petras Savko buvo užvedęs bylą prieš Worcester News Company, reikalaujant atlyginimo už sužeidimą automobiliu. Pereitą savaitę šioji byla buvo išnagrinėta teisme, kurs tęsėsi per tris deinas. Teisėjo Donelly teisme nuspręsta, kad Worcester News kompanija turi užmokėt $1900. Petrui Savko. Adv. P. Bublys atstovavo P. Savko reikalus.

PRANEŠIMAS

Šis Amerikos Lietuvio numeris yra 31-mas 1935 metų, arba sutrumpintas — 31 — '35. Pažvelgk ant pirmo puslapio tuojau po antgalviu "Amerikos Lietuvis", ir palygink jį su savo numeriu, kuris yra įspausdintas greta su jusų adresu, ant kurio gaunat Amerikos Lietuvį. Jei jusų n u m e r i s yra tokis pat (31 — 35) arba mažesnis, tai reiškia kad jau turi atsinaujint savo prenumeratą. Jei musų skaitytojai nevilkintų savo prenumeratos pasinaujinimo, t a i daug prisidėtų prie ekonomijos savo s p a u d o s palaikme šiame depresijos mete. Todel nuoširdžiai Tamstą p r a š o m s a v o prenumeratą p a s i n a u j i n t

Aušrelės Choras Rengiasi Prie Didelio Darbo

Pereitą savaitę man teko susitikt vieną iš Aušrelės čyfų, ir užklausus jo ką dabar Aušrelė veikia? Jis pasakė štai ką:

Sako, dabar Aušrelė rengiasi prie didelio operetiško veikalo. Tas operetiškas veikalas yra Lietuvaitė. Autoriaus teisės jau gauta. Koristai verbuojami. Rolės dalinamos.

Nors neoficialiai, tačiau iš gana pasitikėtinų šaltinių patyriau, kad operetėj Lietuvaitė sutiko dalyvaut ir užimt vadovaujamas roles kaip tai operos dainininkė Stoškiutė, Julė Metrikaitė, panelė Rogliutė ir kitos. Iš vyrų — Jonas Emkus, bostonietis Paura, Skrickis ir kiti.

Kaip matot iš pranešimo, tai netrukus ir worcesteriečiai susilauks muzikališko parengimo, kokio Worcesterio lietuviai dar iki šioliai nebuvo matę ir girdėję. Lai bus garbė Aušrelei ir jos vadui Jonui Dirveliui už jų pastangas nors sykį papuošt dainos menu lietuvišką sceną. Rep.

KVIETIMAS

"Amerikos Lietuvio" laikraščio rėmėjų ir liuosnorių pikniko komisijos susirinkimas įvyks rugpiučio antrą dieną, 7:30 valandą penktadienio vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo žemutinėje svetainėje. Kviečiami visi biznieriai, visos draugijos, valdybos, atstovai ir "Amerikos Lietuvio" laikraščio skaitytojai atsilankyti į šitą susirinkimą. Susirinkę, reikės aptart ką naujo, kaip surengsime ir kaip sutvarkysime tą didelą programą, kuri įvyks tą dieną.

Jau išvažiavimo diena yra labai arti — rugpiučio 11-tą dieną, už dviejų savaičių. Šitas susirinkimas yra šaukiamas tam, kad prisirengtumem kuo sekmingiausiai, kad išvažiavimas butų visiems linksmas ir visi svečiai butų patenkinti. Išvažiavimas yra rengiamas tikslu paremt savo vietinį laikraštį, kurs mums visados patarnauja.

Rengėjai

Lietuviškos Spaudos Palaikymui Piknikas

Ne šią, bet kitą savaitę yra rengiamas didelis piknikas ant Juozo Babrausko ukės, Leicestery. Piknikas rengiamas vietos lietuvių draugijų vadų ir pavienių asmenų inteligentų prigelbstint Amerikos Lietuviui. Nuo to pikniko likęs pelnas bus paskirtas vietos spaudos palaikymui, kurios išsilaikymas be pašalinių įplaukų veik neįmanomas.

Piknikas bus su programa. Bus muzikos, dainų, kalbų. Bus įvairių vaišių. Teko nugirst, kad Worcesterio žuvininkai riktuoja savo tinklus ir meškeres užmest ten kur daugiausiai žuvų randasi, kad jomis iškelt nepaprastą puotą ir visus suvažiavusius lietuvius pavaišint šviežia žuviena. Reiškia piknikas bus įvairus ir tikslingas, ir todel kaipo tokį vertėtų visiems mums paremt, kad su surinkto pelno skatikais palaikyt savąją spaudą.

Rep.

Rozalija Pipirienė Gryžta į Worcesterį

Rozalija Pipirienė, kuri buvo išvykusi į Lietuvą ir ten išgyveno veik du metu, gryžta į Worcesterį. Ji bus New Yorke rugpiučio antrą dieną, kada išlips iš laivo "President Harding". Jos dukterys, Ona Jankauskienė ir Elzbieta Ruseckienė ketina vykti į New Yorką pasitikt savo motiną. Rozalija Pipirienė ilgiausią savo gyvenimo dalį išgyveno Orange, Mass., netoli Atholio, kur turi savo nuosavybę. Jos šeimyna pertraukė ją per "Amerikos Lietuvio" agenturą.

Vestuvės Šeštadienį

Anielės Pauliukoniutės ir Vinco Boreko vestuvės įvyks šeštadienio ryte, 9-tą valandą, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Anielė yra Elzbietos Pauliukonienės duktė nuo 47 Mendon gatvės. Ji yra atsižymėjusi pianistė ir veikėja tarp vietinių lietuvių. Vincas yra M. Borekų sunus, nuo 18 Indian gatvės ir gerai žinomas muzikantas.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)
400 pusl. Gražus, tvirti apdarai.
"Nedaugelis likusių knygų su gerais apdarais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".
Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

TRYS DEVYNIOS

Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelių keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po dolerį, o kita po 75c pakelis.

Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot.

Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Jonas Blažys Palaidotas

Jonas Blažys, sulaukęs 59 metų, mirė penktadienio ryte, savo namuose 7A Clarkson gatvės. Jisai paliko savo žmoną Pranciškę Mečeskiutę Blažienę; seserį Marijoną Debulavičienę, Lietuvoje. Jisai priklausė prie Šv. Jurgio draugijos. Iškilmingos gedulingos pamaldos, prie trijų altorių, buvo atlaikytos Šv. Kazimiero bažnyčioj, pirmadienio ryte. Šv. Jurgio draugijos sekantieji nariai nešė karstą: Juozas Valinskas, Stanislovas Kaliunas, Cezaras Petraitis, Bernardas Purvinskas, J. Dailyda ir Adomas Kacevičius. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Ona Mamavičienė Mirė

Ona Jurkštaitė Mamavičienė, 43 m., mirė antradienį, savo namuose 26 Waverly gatvės. Ji palieka nuliudime savo vyrą Antaną; sunų Praną; ir dukterį Janiną. Lietuvoj gi palieka savo tėvą Juozą Jurkšą, brolį Motiejų ir seserį Agnieškę. Laidotuvės įvyko penktadienio ryte, 9-tą valandą su gedulingomis pamaldomis, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Palaidota Notre Dame kapinėse.

Mirė Marijona Jankauskienė

Marijona Martišiutė Jankauskienė, 41 metų, mirė miesto ligoninėje ketvirtadienį, po trumpos ligos. Velionė gyveno numeriu 12 Caroline gatvės. Ji palieka savo žmogų Juozą; du sunu Antaną ir Joną Didžbalius; brolį Antą Martišių; penkias seseres: Antaniną Stepšienę; Marcelę Keblinskienę, Petronę Ušpalienę, Amerike; gi Oną Gerdauskinę Lietuvoj ir Pranciškę Matukaitienę, Škotijoj.

Velionė išgyveno Worcestery per 16 metų. Ji priklausė prie Birutės draugijos, S.L.A. 318-tos kuopos ir Lietuvių Moterų Piliečių Klubo. Šermenys bus pas ponią Stepšienę, velionės seserę, 22 Seymour gatvės. Laidotuvės įvyks šeštadienio ryte, 10-tą valandą, gedulingomis pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioj. Iš bažnyčios bus palydėta į Notre Dame kapines.

LIETUVIAI
SKAITYKIT IR PLATINKIT
AMERIKOS LIETUVĮ

Ilgalaikis Susukimas

GERAI PRITYRUSIŲ PATARNAVIMAS

Mes pasitikim, kad šis ilgalaikis susukimas už šią kainą pritrauks daug naujų draugų ir kostumierių. Bile stilius

$1

25c Pirštais Susukimas Visiškai Išdžiovinti 25c

Ypatingi Patarnavimai:

"Alvetta Marie" Ilgalaikis Susukimas $6.50 2 už $6.51

"Stewart Sheldon" Ilgalaikis Susukimas $4.50 2 už $4.51

Nancy Lincoln Ilgailakis Susikimas — $1.95
Išplovimas ir pirštais susukimas — 40c
35c Išplovimas 35c
50c Trinimas Karštu Alieju 50c
Pleiskanų Prašalinimas 50c už vieną gydymą

VIENAS CENTAS UŽ KITĄ
Paris Vif ..... $2.50, 2 už $2.51
Hollywood "Push-up" $3. 2 už $3.01
Margaret Warner $10., 2 už $10.01

HOLLYWOOD
PERMANENT WAVE SHOP
506 Park Bldg. Dial 2-9763
Atidaryta kas vakarą

NEBUK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės, kurios panaikina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiulome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

J. SKINDER, DEPT. A-2
Box 54, Universal, Ind.

Millbury Furniture COMPANY

Baldai, Kilimai, Naminiai Rakandai

Grunow — Norge — Crosley
ELEKTRINIAI ŠALDYTUVAI

Glenwood, Queen Atlantic ir Kitų Išdirbysčių PEČIAI

Philco — RCA Victor — Zenith
RADIO

Maytag—ABC—Thor—Blackstone
SKALBIMO MAŠINOS

Taipgi Mes Taisome Radio

Geriausios Rušies Baldai už labai žemą kainą — Mokant tuojau arba išsimokėjimui.

TEL. DIAL 2-5936
178-200 Millbury Street
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO
SPAUSTUVĖJE ATLIEKA
VISOKIUS SPAUDOS

CHRYSLER ir PLYMOUTH

NAUDOTŲ KARŲ IŠPARDAVIMAS

Pradedant šeštadienio ryte ir pakol visi naudoti karai bus išparduoti, mes parduosim šiuos karus už Jusų kainas ir sąlygas:

1935 CHRYSLER SEDAN, Demonstratorius
1931 DODGE SEDAN
1931 AUBURN SEDAN
1928 BUICK SEDAN
1931 PEERLESS SEDAN
1935 PLYMOUTH, Demonstratorius
1929 HUDSON SEDAN
1928 HUDSON SEDAN
1931 BUICK COUPE
2 DODGE SEDAN PASIRENKANT $50.
1933 DODGE DE LUXE MODELIS, SU RADIO — $200. PIRMA MOKESTIS

Yra dar 20 karų iš ko išsirinkt ir visi karai gvarantuoti. Mes turime parduoti, idant padaryt daugiau vietos. Musų nuostolis bus Jusų naudai. Ateikite ir duokite pasiųlymą už bile kurį naudotą karą ką turime.

L. & K. MOTOR, INC.

Lietuvininkas ir Petkunas, Savininkai
5 Grabowski Square — Worcester, Mass.
TEL. DIAL 2-9041